

červenec 1968

25. - 31.7.
- SSSR: sovětská vojska protivzdušné obrany, pod vedením jejich velitele maršála Batického, uskutečnila cvičení "Nebeský štít". Bylo procvičeno zabezpečení vzdušného prostoru v trojúhelníku Baltické moře - Moskva - Černé moře. Systémy včasného varování mezi Kaliningradem a Oděsou zůstaly v pohotovosti až do 25.8. Během cvičení došlo k přesunu dalších sovětských leteckých sil do NDR
- 26.7.
- A.Dubček přijal delegaci pracujících pražských závodů, kteří mu tlumočili souhlas komunistů i nestraníků s usnesením ÚV KSČ z 19. 7. a s úsilím PÚV KSČ odstranit vzniklé nedorozumění se zeměmi "pětky"
 - 8. zasedání Vojenské rady KNO: projednalo návrh na převedení vojenské kontrarozvědky z KV do působnosti KNO, otázky politiky vnitřní a vnější bezpečnosti státu, působnost a stav vědeckotechnické rady KNO, harmonogram prací ke zpracování problematiky armády pro mimořádný XIV. sjezd KSČ, zásady pro mimořádné povyšování a reaktivování důstojníků v záloze do služby v ČSLA
 - NDR - ČSSR: velvyslanec v Praze P.Florin předal O.Černíkovi dopis předsedy rady ministrů NDR W.Stopha, v němž se upozorňuje na plánovaný sraz sudetoněmeckého landsmannšaftu v Schirndingu, bezprostředně u hranic s ČSSR. Současně v dopise zpochybněna spolehlivost čs. západních hranic / AK K 1236/
 - SSSR: ČEDOK podal zprávu, že Inturist stornoval 25. a 26.7. kolektivní a individuální návštěvy sovětských občanů do ČSSR
 - AUSTRÁLIE: orgán KS Austrálie TRIBUNE uveřejnil článek generálního tajemníka strany Laurie Aaronse "Československá renesance osvětluje naši cestu" o významu demokratizačního

červenec 1968

- 26.7.
- procesu v práci australských komunistů. Jedna z hlavních překážek v jejich práci bylo obvinění, že socialismus znamená konec lidské svobody. Příklad Československa usvědčuje toto obvinění jako falešné
 - ITÁLIE - ČSSR: Italské KS / L.Longo /, v souvislosti s přijetím pozvání ÚV SED k návštěvě, vznáší dotaz na ÚV KSČ, v jakém směru by bylo nejvhodnější působit na PÚV SED ve prospěch Československa /AK K 350/
- 27.7.
- A.Dubček pronesl projev v Čs. televizi a rozhlasu. Ujistil občany, že nezklame jejich důvěru při jednání se sovětskými představiteli
 - RUDÉ PŘÁVO přináší článek O.Šika "Dojmy těchto dnů" a článek "Myslíme na Vás: Kyselte na nás!" vyslovující všeobecnou podporu Dubčekovu vedení před schůzkou v Čierné
 - aktiv "starých členů KSČ" v Humpolci posílá dopis velvyslanectví SSSR v Praze, v němž mj. uvádí, že odsuzuje kampaň proti pobytu sovětské armády na území ČSSR po cvičení Šumava, že žádá ÚV KSČ, aby se napříště zúčastňoval všech dvoustranných i mnohostranných schůzek komunistických stran a vězně se zauyšel nad varšavským dopisem "pětky"
 - předsednictvo SKR na své mimořádné schůzi bylo informováno představiteli vlády o postupu prací ve vládních orgánech a komisích na přípravě federativního uspořádání ČSSR
 - ČERANA LIDU v článku "ČSSR nespáchá sebevraždu" upozorňuje na komentář v listě KRASNAJA ZVĚZDA, v němž vyslověna nabídka řešit československé vnitřní záležitosti "pomocti" Sovětské armády

červenec 1968

27.7.

- ministr zahraničí J. Hájek předal velvyslancům SSSR, PLR, MLR, NDR, BLR a RSR dopis předsedy vlády premiérům uvedených zemí s objasněním některých tvrzení o odkrytí čs. státních hranic, zejména s KSR a Rakouskem /AK K 1225/
- ČSSR - OSN: dr. Juraj Králik byl jmenován stálým zástupcem u úřadovny OSN a ostatních mezinárodních organizací v Ženevě
- ČSSR - NDR: čs. velvyslanec předal protest vládě NDR, že SED nerespektovala žádost KSČ nezveřejňovat dopis pěti. Po zveřejnění nejen že nebylo otištěno stanovisko KSČ, ale masová média NDR informují veřejnost nepřipustným způsobem o vývoji politické situace v ČSSR /AK K 357/
- JUGOSLÁVIE - MAĎARSKO: podle informace čs. ZÚ v Belogradě se vedení Svazu komunistů Jugoslávie rozhodlo, vzhledem k nejednotě ve vedení MSRS, usilovat o pozitivní ovlivnění maďarského stanoviska ve vztahu k Československu /AK K 356/
- ŠPANĚLSKO: generální tajemník Španělské komunistické strany Santiago Carrillo v rozhovoru s čs. velvyslancem v Paříži Pithartem informoval o jednání se sovětským velvyslancem ve Francii Zorinem; španělská KS veřejně odsoudí SSSR, dojde-li k jakémukoli kroku proti Československu / AK K 352 /

28.7.

- L. Svoboda, A. Dubček, O. Černík, J. Smrkovský a K. Poláček poděkovali prostřednictvím ČTK všem občanům za podporu stanoviska PÚV KSČ v nastávajících jednáních s představiteli KSSS

červenec 1968

28.7.

- členové a kandidáti PÚV KSČ odletěli do Košic, odkud budou pokračovat vlakem do Čierné n/Tisou na schůzku s představiteli KSSS. Spolu s nimi odletěl i prezident republiky L. Svoboda
- PÚV KSS a SNR v prohlášení odsuzují výzvu redakce SMENY ke generální stávce na podporu PÚV KSČ v nadcházejících jednáních s představiteli KSSS
- v Televizních novinách vystoupil předseda NS J. Smrkovský
- KULTURNÝ ŽIVOT přináší stanovisko slovenských intelektuálů "Pravda je na naší straně"
- NDR: sovětský velvyslanec v Berlíně P.A. Abrasimov informuje Moskvu o přáních W. Ulbrichta vztahujících se k nadcházejícím československo-sovětským jednáním v Čierné n/Tisou: 1/ schůzka by měla posoudit návrh převclení k obyvatelstvu Československa, který /jak předpokládá/ předloží sovětská strana, 2/ očekává, že na schůzce bude vypracována politická platforma progresivních sil ČSSR, 3/ domnívá se, že v nastalých podmínkách je nutná koordinace propagandy pěti zemí, 4/ bylo by vhodné promyslet, kdy by bylo nejvhodnější oznámit začátek manévru armád několika zemí Varšavské smlouvy /AK L 1353/

28.7. - 6.8.

- v Sofii se konal IX. světový festival mládeže a studentstva. Snahy o bojkot vystoupení oficiální čs. delegace. Asi 30ti členné skupině československé mládeže, která šla na festival pěšky z Plzně a nebyla součástí oficiální delegace, nedovolili bulharští pohraničníci v obci Kolatino vstup do Bulharska údajně pro neupravený vzhled /necholelost/

červenec 1968

- 29.7.
- mimořádná schůze PÚV KSČ v Čierné nad Tisou projednala do-
savadní průběh jednání a další postup
 - ministerstvo vnitra vydalo prozatímní Seznam utajovaných
skutečností ČSSR a rozeslalo jej šéfredaktorům a vydavate-
lům periodického tisku a ostatním hromadným sdělovacím
prostředkům. Obsahuje přehled skutečností tvořících před-
mět státního, hospodářského a služebního tajemství
 - ČTK zveřejňuje stanovisko Vojenské rady KNO k případu gen.
Prchlík z jejího zasedání 25.7: ČTK vydává rovněž prohlá-
šení, že V.Prchlík "ke sdělením na tiskové konferenci
/15.7./ nikdo nezmocnil a že nevyjadřují oficiální stano-
visko"
 - příliv dopisů, prohlášení a rezolucí na podporu PÚV KSČ
stále trvá
 - Antonín Šnejderek, ředitel Ústavu pro mezinárodní politi-
ku a ekonomii, v dopise Jánesi Kádárovi odmítá zodpověd-
nost ÚMPE za článek O.Machotky /zaměstnanec ÚMPE/ o Imre
Nagyovi v LITERÁRNÍCH LISTECH z 12.6. Ten je pouze osob-
ním názorem autora a je v rozporu s názory ÚMPE
 - pracovníci Sociologického ústavu ČSAV v dopise sociologic-
kým společnostem SSSR, Bulharska, Polska, Maďarska a NDR
žádají o jejich pomoc při pravdivém informování lidu uve-
dených zemí o situaci v Československu. Pozvání k návště-
vě ČSSR odeslala redakcím dětských časopisů v SSSR, Maďarsku,
Bulharsku a NDR redakce časopisu MATERIÁLCUŠKA
 - JUGOSLÁVIE - MAĎARSKO: J.B.Tito požádal J.Kádára o krátký
rozhovor k československé problematice při průjezdu vlaku
Budapeští cestou do Československa. Kádár souhlasil. 30.7.
Maďaři oznámili, že Kádár nebude v Budapešti. J.B.Tito se

červenec 1968

- 29.7.
- poté rozhodl použít letadla bez zastávky v Budapešti
/AK K365, K383/
 - SSSR: v Moskvě je zatčen disident Anatolij Marčenko za svůj
otevřený dopis československým novinám. Formálně obviněn
za "porušení předpisů souvisejících s občanským průkazem"
 - SSSR: československému velvyslanectví v Moskvě předán dopis
pěti sovětských komunistů, kteří vyslovili souhlas s novou
linií KSČ a odsoudili sovětský nátlak na Československo.
Dopis podepsali gen.P.Grigorenko, A.Koštorin, V.Pavlinčuk,
S.Pisarev a I.Jachimovič
 - SSSR: cestovní kancelář mládeže SPUTNIK zrušila zájezdy
pěti skupin do Československa
- 29.7. - 1.8.
- ČSSR - SSSR: v Čierné nad Tisou rozhovory mezi PÚV KSČ a
PB ÚV KSSS. Sovětská delegace: L.I.Brežněv, G.J.Voronov,
A.N.Kosygin, K.T.Mazurov, A.J.Pelše, N.V. Podgornyj, M.A.
Suslov, A.N.Šelepín, P.J.Šelest; kandidáti PB P.N.Děmičev,
P.N.Mašerov a tajemníci K.F.Katušev a B.N.Ponomarjov.
Československá delegace: L.Svoboda, A.Dubček, F.Barbírek,
V.Bilák, O.Černík, D.Kolder, F.Kriegel, J.Piller, E.Rigo,
J.Smrkovský, J.Špaček, O.Švestka; kandidáti předsednictva
A.Kapek, J.Lenárt, B.Šimon a předseda ÚKRK M.Jakeš
- 30.7.
- mimořádná schůze PÚV KSČ v Čierné nad Tisou
 - téměř stoletné shromáždění předních umělců a kulturních
pracovníků, komunistů i nekomunistů se sešlo v budově ÚV
KSČ. Tajemníci ÚV KSČ Č.Čísař a V.Slavík je informovali
o současné politické situaci a o jednání v Čierné nad Tisou.

červenec 1968

30.7.

V diskusi vystoupili J.Krejčík, J.Werich, J.Kotík, L.Helge, P.Kohout, A.M.Ercusil a řada dalších. Oddělení kultury ÚV KSČ sděluje 31.7. prostřednictvím ČTK, že informace o jednání v Čierné byly podány jen v rozsahu běžného zpravodajství sdělovacích prostředků

- presidium Nejvyššího soudu zrušilo jako nezákonné soudní rozsudky z konce 40. a počátku 50. let nad 50 obviněnými, mj. dr.K.Horákovou, Z.Kalandrou, F.Zemínovou, inž. B.Kodrým, V.Rozíňákem, S.Konopáskem a d.

- RUDÉ PRAVO uveřejňuje článek pracovníka Ústavu dějin socialismu Zdenka Bradáče "Rozcestí internacionalismu. Trváme na leninských principech rovnoprávnosti"

- ČSSR - SSSR: ministr kultury M.Geluška pozval sovětskou ministryni M.Furcevovou k návštěvě Československa

- BULHARSKO: pražský zpravodaj Fendčo Ogňanov píše v listě RABOTNIČESKO DELO, že v Praze se "s prudkou silou rozvinula protisovětská a protisocialistická psychóza, vypukl zuřivý buržoazní nacionalismus". Reakcionáři chtějí nahlavit rádu, že tu hrozí nebezpečí z dopisu varšavské "pětky"

NDR: list NEUES DEUTSCHLAND uveřejňuje celostránkovou polemiku se stanoviskem PÚV KSČ k dopisu varšavské "pětky". V situáční zprávě z Prahy označuje všelidovou podporu předsetnictvu KSČ v posledních dnech za "taktický manévř pražských kontrarevolucionářů"

- NDR: vláda NDR požádala Čsl. kulturní středisko v Berlíně, aby přestalo vystavovat a rozšiřovat list VOLKESZEITUNG, týdeník vycházející v němčině v Praze

červenec 1968

30.7.

- JUGOSLÁVIE, RUMUNSKO - ČSSR: J.B.Tito a N.Ceaușescu posílají PB ÚV KSČ dopisy s varováním před násilným řešením situace v Československu /Valenta: Soviet intervention, EO/

- SSSR: představitelé KS Španělska předávají v Moskvě tajemníkovi ÚV KSSS Kirilenkovi dopis podepsaný představiteli 18 západoevropských komunistických stran, kteří požadují ukončení sovětského zasahování do vnitřních věcí Československa a hrozí svoláním porady západoevropských KS, jež by odsoudila postup SSSR. Dopis je téhož dne zaslán PB ÚV KSSS do Čierné nad Tisou /Valenta: Soviet intervention, EO - E1/

- POLSKO: ús. velvyslanectví ve Varšavě informuje o velkém scustředění sovětských tanků v Polsku, přesouvajících se k československo-polským hranicím /AK K 371/

- SSSR: moskevská PRAVDA uveřejnila obsáhlý úvodník "Věrnost marxismu - leninismu", v němž mj. říká: "Nemůžeme být lhostejní k útokům revizionistů na marx.-leninismus, které v poslední době zesílily... Nemůžeme se smířit ani s pokusy hledat nějaké "nové varianty" marxismu, aby se tak zdůvodnily všelijaké úchylky od jeho principů. Úkolem všech marx.-leninovců je klást rozhodný odpor proti výpadům revizionistických a nacionalistických živlů proti základům revolučního učení"

- SSSR: moskevská PRAVDA uveřejňuje pod názvem "Chráníme naše přátelství jako zřítelnicí našeho oka" text dopisu 99 zaměstnanců a jejich rodinných příslušníků z pražského podniku Praga. Dopis byl iniciován V.Dvořákem, velitelem závodní jednotky Lidových milicí a jeho zástupcem Lorencem, kteří sbírali podpisy ve dnech 15. - 17.7. v době celozávodní dovolené. 23.7. předali Dvořák a Lorenc dopis na sovětské velvyslanectví /Noravec, : Antipoučení, 299/

červenec 1968

- 30.7.
- SSSR - NDR: maršál Grečko a generálové Jepišev, Kazakov a Štemenko jednájí v NDR s ministrem národní obrany NDR gen. Hofmanem
 - NSR: západoněmecká zpravodajská služba /BND/ předložila vládě NSR zprávu, podle níž je u československých hranic s NDR koncentrováno na 20. divizí a je zdůrazněno eminentní nebezpečí, že dojde k vojenské akci proti Československu
 - RAKOUSKO: vedení KS Rakouska obdrželo 16tistránkový list KSSS, adresovaný všem KS, obsahující stará obvinění vedení KSČ /AK K 370/
 - RAKOUSKO: předseda KS Rakouska Franz Muhri se vrátil z Jugoslávie, kde jednal s J.B.Titem. V interview listu VOLKSTIMME prohlásil, že je s Titem jednotný v názoru, "že nové vedení KSČ si zaslouhuje důvěru a plnou podporu a že v ČSSR nyní neprobíhá kontrarevoluce"
 - ŠVÉDSKO: vedení KS Švédska poslalo dopis KSČ, v němž vyjadřuje podporu A.Dubčekovi a jeho boji za obrodu socialistické společnosti v Československu. V dopise se zdůrazňuje, že švédská strana stejně jako čs. komunisté přikládá největší důležitost základní marxistické tezi, že národy mají svrchované právo rozhodovat o vlastní budoucnosti
 - USA: informace čs. ZÚ ve Washingtonu: americký velvyslanec v Moskvě Bohlen se vrátil z Moskvy s dojmem, že SSSR je připraven v Československu zasáhnout vojensky. Suslov a Šelepín iniciátory úsilí za revokaci závěrů XX. sjezdu, jež jsou prý výrazem nesprávné politiky Chruščova /AK K 1234/
 - USA: list EVENING STAR přináší zprávu moskevského zpravodaje UPI, podle níž v diplomatických kruzích v Moskvě se

červenec 1968

- 30.7.
- chápe jako určité povzbuzení fakt, že rozhovory v Čierné trvají déle, než se původně čekalo. "Čím více obě strany hovoří, tím větší je v Moskvě pocit, že se nalezne mírové urovnání"
- 31.7.
- dopoledne: mimořádné schůze PÚV KSČ v Čierné nad Tisou. - A.Dubček: další postup v jednání s PB ÚV KSSS
 - odpoledne: mimořádná schůze PÚV KSČ v Čierné nad Tisou - informace o rozhovoru A.Dubčeka s L.Brežněvem
 - schůze České národní rady. Zaslán pozdravný dopis delegacím KSČ a KSSS do Čierné nad Tisou. Předseda Č.Císař v projevu hovořil o základních koncepcích české politiky /"Moderní česká politika může být jen socialistická" - RUDÉ PŘÁVO 1.8./, O.ŠIK o šancích československého modelu socialismu. Místopředsedy ČNR zvoleni: J.Špaček, V.Jedlička, dr.F.Válek a J.Lochner. Zvoleny komise státoprávní /předseda Z. Jičínský/, ekonomická /L.Veltruský/, kulturní /J.Kříž/, správní /J.Kempný/ a organizační /Z.Hejzlar/
 - Matice slezská oznamuje obnovení své činnosti v Opavě
 - pozvání k návštěvě ČSSR zaslalo ČVUT vysokým školám v zahraničí, s nimiž má uzavřenou smlouvu o spolupráci - jde o Leningradský polytechnický institut, Technickou universitu v Drážďanech, techniku ve Varšavě a Budapešti. Obdobná pozvání zaslaly Vysoká škola zemědělská v Praze, AMU.
 - NDR: čs. velvyslanectví informováno občankou NDR o přítomnosti silných tankových a raketových jednotek u československých hranic a o povolání tří ročníků záložníků na cvičení /AK K 400/

červenec - srpen 1968

- 31.7.
- NDR: Karlu Krautgartnerovi byla zrušena hudební agenturou smlouva na plánované vystoupení, protože podepsal 2000 slov /AK K 1238/
 - NDR: téměř všechny deníky přetiskují z moskevské PRAVDY dopis 99 Pragováků. Armádní list VOLKSARMEE píše, že kontrarevoluci v ČSSR se musí ukázat, zač je toho loket a k tomu že je ochotno několik tisíc marxisticko - leninských soudruhů
 - SSSR - MAĎARSKO: 21,30: Podgornyj z Čierné telefonicky informuje Jánose Kádára o jednání PÚV KSSS a PÚV KSČ v Čierné nad Tisou /AK Z/M 16/
 - RUMUNSKO: list SCINTEIA, orgán ÚV Rumunské KS, napsal, že RKS a všichni rumunští pracující pohlížejí na novátorské změny v ČSSR se sympatiemi jako na přínos celé věci socialismu ve světě. Tisk rovněž publikoval nótu rumunské vlády vládě polské, protestující proti tomu, že se v Polsku zkrlesleně vykládá rumunské stanovisko ke vztahům mezi socialistickými zeměmi
 - V.BRITÁNIE: filozof Bertrand Russell vyzval levici na celém světě, aby okamžitě organizovala podpisovou akci pod peticí předsedovi rady ministrů SSSR A.Kosyginovi s požadavkem, aby veřejně prohlásil, že "SSSR nemá v úmyslu použít proti Československu vojenskou sílu"
- S R P E N
- 1.8.
- krátce po půlnoci: O. Černík telefonicky žádá z Čierné ministra vnitra J.Pavla, aby bezpečnost zabavila náklad posledního čísla REPORTÉRA, v němž je karikatura, která se nelíbí Brežněvovi. Pavel Černíkův příkaz odmítl splnit / Mlynář: Mráz, 127/

srpen 1968

- 1.8.
- mimořádná schůze PÚV KSČ v Čierné nad Tisou - opatření k zabezpečení závěrů jednání PB ÚV KSSS a PÚV KSČ
 - v Čierné nad Tisou skončilo jednání vedoucích představitelů KSČ a KSSS. Ve společném komuniké mj.uvedeno, že obě strany se dohodly na mnohostranném setkání 3.8. v Bratislavě
 - A.Dubček a O.Černík poskytli po přiletu krátký interview RUDÉMU PRÁVU o jednání v Čierné nad Tisou
 - Ludvík Svoboda hovoří v Čs. televizi a rozhlase o jednání v Čierné nad Tisou
 - na Staroměstském náměstí v Praze improvizovaný mítink Pražanů /po deváté hodině večer/. J.Smrkovský hovoří o výsledcích jednání v Čierné n.Tisou
 - vláda schválila komplex opatření v národohospodářské oblasti, mj. návrh hospodářské směrnice na r. 1969
 - 1. schůze předsednictva České národní rady. Projednala dosavadní stav prací na novém státoprávním uspořádání čs. státu. Sekretářem ČNR jmenován dr. Zdeněk Vácha
 - v Bratislavě zasedá ÚV strany Slobody
 - LITERÁRNÍ LISTY otiskují výzvu k závodům, institucím a jednotlivcům, aby psali na sovětské velvyslanectví a svým přátelům v SSSR o skutečné situaci v Československu
 - BULHARSKO: sovětský velvyslanec v Bulharsku A.M.Puzanov informuje Moskvu o dvou rozhovorech s T.Živkovem, k nimž došlo téhož dne. Během prvního setkání požádal Živkov vel-

srpen 1968

1.8.

vyslanče, aby informoval Moskvu o účasti bulharské delegace na jednáních šesti stran v Bratislavě 3. srpna 1968. V souvislosti s tím prohlásil, že "Dubčekovi, Černíkovi a Smrkovskému nelze důvěřovat...je třeba se opřít o jiné síly. Situace v Československu je krajně nebezpečná. Sionismus se ovšem projevuje aktivně i v jiných zemích." Druhé setkání se uskutečnilo z iniciativy T.Živkova. Přítomni byli také S.Todorov a P. Kubadinskij. T. Živkov při této příležitosti prohlásil, že "situace v Československu neposkytuje žádný důvod se domnívat, že současné vedení KSČ je schopno dosáhnout změny. ÚV BKS soudí, že ke změně situace v Československu je nutno využít všechny dostupné prostředky, včetně sil Varšavské smlouvy, pokud to situace vyžaduje... Naším názorem je: donutit je ke kapitulaci! Nebude-li to možné, použít jiné krajní prostředky" /AK L 1353/

- FRANCIE - ČSSR: sekretariát ÚV Francouzské KS zaslal dopis ÚV KSČ, v němž vyjádřil nepokojenost se zveřejněním informace o dopise FKS ÚV KSSS v Čs. rozhlase /AK K 399/
- MAĎARSKO: čs. velvyslanectví v Budapešti informuje o již dva dny trvajících pohybech maďarských a sovětských vojsk na sever k čs. hranicím. Žádné vojenské cvičení nebylo oficiálně hlášeno /AK K 402/
- NDR: sovětský velvyslanec v Berlíně P.A.Abrasimov informuje Moskvu o závěrech z jednání politbyra ÚV SED: 1/ je nutno všemi dostupnými prostředky potlačit reakční a kontrarevoluční síly v Československu, 2/ odhalit chyby jak dřívějšího, tak současného vedení KSČ a vlády ČSSR, 3/ společně vypracovat program nápravy chyb a ozdravení situace v zemi... Politbyro ÚV SED konstatovalo, že "Dubček a jeho stoupenci ve vedení jsou prohnání revizionisté a nikoli takoví proštěčci jakými se jevíli zpočátku!" /AK L1353/

srpen 1968

1.8.

- NDR: provedena částečná mobilizace. Do 4.8. povoláno na 650 000 mužů

1. - 2.8.

- ČSSR - Jugoslávie: v Praze na pozvání MV KSČ delegace MV Svazu komunistů Jugoslávie z Bělehradu v čele se Simeonem Zatezalem

2.8.

- ministerstvo zemědělství a výživy vydalo zprávu ke stížnostem na špatné zásobování masem a masnými výrobky, mlékem, chlebem, kuřivem, pivem aj.

- A.Dubček promluvil v Čs. rozhlase před odletem do Bratislavy

- do Bratislavy přicestovaly delegace nejvyšších stranických a státních představitelů Bulharska / T.Živkov, S.Todorov, K.Kubadinski/, Maďarska / J.Kédar, J.Fock, Z.Komócsin/, NDR /W.Ulbricht, W.Stoph, E.Honecker, M.Mattern, G.Mittag, H.Axen/, Polska /W.Gomulka, J.Cyrankiewicz, Z.Kliszko, A.Starewicz/, SSSR /L.I.Brežněv, N.V.Podgorný, A.N.Kosygin, M.A.Suslov, P.J.Šelest, K.P.Kaťušev, B.N.Ponomarjov/ a ČSSR /A.Dubček, O.Černík, V.Bilák, J.Lenárt, L.Svoboda/

- BRATISLAVA: 17,30 - 18,30: L.I.Brežněv se setkal s J.Kádárem a W.Gomulkou a informuje je o rozhovorech v Čierné nad Tisou

- BRATISLAVA po 18,30: A.Dubček, O.Černík a J.Smrkovský jednají s L.I.Brežněvem

srpen 1968

- 2.8.
- BRATISLAVA mezi 19,00 a 20,00: mimořádná schůze PÚV KSČ.
Informace o jednání s L.Brežněvem
 - BRATISLAVA 20,00 - 21,00: schůzka prvních tajemníků KS a před-
sedů vlád zemí varšavské "pětky." L.Brežněv informuje o schůz-
ce v Čierné nad Tisou
 - BRATISLAVA 22,30 - 24,00: společné zasedání prvních tajemní-
ků KS a předsedů vlád šesti zemí
 - NDR: v Berlíně ukončila 10denní návštěvu delegace KS USA,
vedená předsedou strany Henrym Winstonem. Ve společném pro-
hlášení SED a KS USA se mj. říká, že "podpora poskytovaná
vlivným protisocialistickým silám v ČSSR, zejména imperia-
listickými silami USA a západního Německa, podtrhuje nut-
nost...zvýšení bdělosti". Obě strany považují za nepřijatelné
dovolit kontrarevolučním silám, aby ohrožovaly existenci so-
cialismu pod záminkou liberalizace a demokratizace"
 - POLSKO: W.Gomulka v rozhovoru s čs. velvyslancem při odjez-
du polské delegace do Bratislavy vyjádřil rozmrzelost nad
sovětským "ústupným souhlasem" se schůzkou v Čierné a v Bra-
tislavě, v nichž spatřuje pouze odklad, nikoli řešení. Sou-
časně dal najevo, že ho znepokojuje samotný demokratizační
proces, který již nyní působí potíže v určitých vrstvách oby-
vatelstva PLR /AK K 406/
 - USA: orgán KS USA DAILY WORLD uvádí článek o "plénu proti-
komunistických a protisocialistických sil na uchopení moci
v Československu, k likvidaci komunistů a obnovy kapitalis-
mu". Podle informací ze "spolehlivého pramene" /NDR?/ patří
mezi účastníky spiknutí Couve de Murville, katolické strany

srpen 1968

- 2.8.
- v NSR a v Rakousku, vedení Socialistické internacionály, SPÖ,
Svobodná Evropa, Bundeswehr, v Československu pak bývalí naci-
sté, trockisté, sociální demokraté, Čs. strana lidová, bý-
valí důstojníci a jistí členové vlády, včetně ministra spraved-
lnosti B.Kučery
 - 2. - 6.8.
 - ČSSR - RUMUNSKO: v Praze delegace MV Rumunské KS v Bukureš-
ti, kterou vedl Virgil Cazacu, člen ÚV RKS a tajemník MV RKS
 - 3.8.
 - BRATISLAVA: porada představitelů ČSSR, Bulharska, Maďarska,
NDR, Polska a SSSR 10,00 - 10,15 plenární zasedání
10,25 - 17,00 zasedání redakční rady /1.ta-
jemníci a předsedové vlád/
mezi 17,00 - 18,00 mimořádná schůze PÚV KSČ pro-
jednála návrh Prohlášení ko-
munistických a dělnických stran
socialistických zemí
18,00 - 18,15 závěrečné zasedání
19,00 - 20,00 podepsání prohlášení a recep-
ce Slovenské národní rady
- V prohlášení mj. zdůrazněno, že ochrana a upevnění socialis-
tických vymožeností v jednotlivých socialistických zemí "jsou
společnou internacionální povinností všech socialistických
zemí"
- BRATISLAVA: Radko Kaska, pomocník Drahomíra Koldera, předává
L.Brežněvovi tzv. první zvací dopis /AK Z/M 18/
 - MNO oznámilo, že čs. území opustily poslední vojenské jednot-
ky Varšavské smlouvy, které se zúčastnily velitelsko-štábní-
ho cvičení 20. - 30.6.

srpen 1968

3.8.

- v Bratislavě zasedání Ústředí novinářů ČSSR. Kritika nedostatečné informovanosti o jednáních v Čierné. Vystoupení O. Černíka, který informuje o bratislavské schůzce šesti komunistických stran

4.8.

- BRATISLAVA 01,00 hodin: A.Dubček a J.Smrkovský mají rozhovor s J.Kádárem
- A.Dubček hovoří v Čs. televizi k výsledkům jednání v Bratislavě. Ujišťuje, že nebyly přijaty žádné tajné dohody. Jednání v Čierné a Bratislavě "otevřela našemu obrodnému procesu další potřebný prostor"
- vedoucí tajemník MV KSČ v Praze B.Šimon hovoří na improvizovaném mítinku na Staroměstském náměstí v Praze k výsledkům jednání v Bratislavě
- RUDÉ PRÁVO uveřejňuje prohlášení starých členů KSČ vyjadřujících podporu Dubčekově politice. Prohlášení podepsali mj. Gustav Bareš, Milan Jariš, Bedřich Rattinger, Pavel Reiman, G.Sekaninová - Čákrťová, Josefa Slénská, Gríša Spurný, M.Švermová, Marie Zápotočká
- ČTK zveřejňuje prohlášení dr.Alexeje Čepičky o jeho činnosti v souvislosti s politickými procesy, že něž údajně nenese žádnou osobní zodpovědnost
- v PRÁCI interview s M.Hüblem "O suverenitě a principu socialistického internacionalismu"
- USA: list WASHINGTON POST v článku "Sovětská Playa Giron" srovnává výsledek schůzky v Čierné a Bratislavě s konfrontací mezi USA a Kubou v roce 1961

srpen 1968

5.8.

- v Praze aktiv 6000 funkcionářů, který svolal ÚV KSČ a MV KSČ. O.Černík podává informaci o výsledcích jednání v Čierné nad Tisou a v Bratislavě, D.Kolder hovoří o hospodářských aspektech dosažených dohod, Z.Mlynář osvětluje koncepci a postoje KSČ při řešení vnitropolitických úkolů, obsažených v Akčním programu strany
 - na ÚV KSS v Bratislavě porada rozšířeného stranického aktivu. V.Bilák podává informaci o výsledcích jednání v Bratislavě
 - Fr. Kriegel na schůzi ÚV Národní fronty podává zprávu o výsledcích jednání v Čierné nad Tisou a v Bratislavě
 - delegáti na mimořádný XIV.sjezd KSČ Severomoravského kraje jednali o návrhu nových stanov KSČ a vyslovili se mj. pro čvoudílnou federaci
 - v podniku Praga v Praze - Vysočanech shromáždění zaměstnanců za účasti Č. Císaře, který informoval o výsledcích jednání v Čierné n.Tisou a v Bratislavě. Shromáždění označilo "dopis 99" zaměstnanců podniku do SSSR jako nevhodný, který mohl ztížit jednání čs. delegace v Čierné n.Tisou. Dvě členky ZV ROH, signatářky dopisu, se vzdaly svých funkcí
 - VARŠAVSKÁ SMLOUVA: oznámeno, že gen. Sergej Štemenko, odborník na útočné operace, nahradil ve funkci náčelníka štábu spojeného velení ozbrojených sil států Varšavské smlouvy Michaila Kazakova
- 6.8.
- 91. schůze PÚV KSČ za účasti členů sekretariátu ÚV: projednala výsledky jednání v Čierné nad Tisou a v Bratislavě, zabývala se též kontrolou příprav mimořádného sjezdu a projednala

srpen 1968

6.8.

nala návrh stanov KSČ

- ministr národní obrany, gen. M. Dzúr na poradě se šéfredaktory popírá, že by odchod gen. Prchlíka ze stranické funkce byl vyvolán reakcí sovětského tisku, především listu KRASNAJA ZVEZDA, na Prchlíkovy výroky na tiskové konferenci dne 15.7. Dzúr dále prohlásil, že ČSLA je moderní a bojeschopná
- SSSR: v Moskvě vydáno prohlášení PB ÚV KSSS o výsledcích jednání v Čierné nad Tisou a v Bratislavě

7.8.

- 43. schůze sekretariátu ÚV KSČ: projednány mj. otázky přípravy mimořádného XIV. sjezdu, rehabilitace ing. J. Grohmana, odvolaného v r. 1952 z funkce předsedy Mezinárodního svazu studentstva a vráceno členství v KSČ 16 bývalým členům. Dále projednán návrh směrnic k zaznamenávání číivějšího členství v sociálně demokratické straně do členských legitimací KSČ; odložení výměny členských legitimací; změny ve funkcích vedoucích tajemníků OV KSČ po mimořádných okresních konferencích a požadavek některých organizací NF a politických stran na předání tiskáren. Rozhodnuto převést úsek lidové kontroly z aparátu ÚKRRK do oddělení státních volených orgánů ÚV KSČ
- vojenští novináři zasílají A. Dubčekovi otevřený dopis, v němž žádají, aby prověřil způsob a okolnosti, za jakých byl odvolán ze stranické funkce gen. V. Prchlík
- v Praze koordinační výbor tvůrčích svazů projednal výsledky bratislavské schůzky šesti komunistických stran, které hodnotí jako politickou realitu dávající dostatečný prostor k rozvíjení polednového demokratizačního procesu

srpen 1968

7.8.

- na Fond republiky dali občané více než 32 milionů Kčs, na zlatý poklad 4 kg 428 g zlata
 - ČSSR - SSSR: sovětský velvyslanec S.V. Červoněnko jedná s A. Dubčekem a O. Černíkem
 - FRANCIE - SSSR: podle informací čs. ZÚ v Londýně koluje v londýnských diplomatických kruzích nepotvrzená zpráva, že na vrcholu čs. krize varoval Ch. de Gaulle sovětského velvyslance ve Francii V. Zorina před vojenským zásahem vůči ČSSR /AK K 418/
 - MAĎARSKO: J. Kádár referuje na zasedání ÚV MSDS o Československu. Jednání v Čierné a v Bratislavě hodnotí jako obrat, po němž se v činnosti bratrských stran dostávají do popředí politické prostředky /AK Z/M 17/
 - NDR: 7. zasedání ÚV SED. Hlavní referát Hermann Axen, závěrečné slovo Walter Ulbricht. Přijato usnesení o poradě 6 komunistických stran v Bratislavě
 - SSSR: moskevský rozhlas popřel zprávy, že sovětskému vedení bylo předáno varování USA, aby "neposílalo do Československa jednotky", protože "USA by byly pod nátlakem veřejnosti nuceny odsunout projekt bilaterálních odzbrojovacích jednání". Moskevský rozhlas zdůraznil, že žádný americký činitel, včetně amerického velvyslance Bohlena, nevyslovil takovcu hrozbu /AK L1605 /
- 8.8.
- zasedání vlády: vylechla informaci o výsledcích jednání v Čierné n. Tisou a v Bratislavě, posoudila čs. návrh dalšího

srpen 1968

- 8.8.
rozvoje mezinárodní socialistické dělby práce a činnosti RVHP aj.
- rozkazem ministra vnitra č. 39 se vyčleňuje z působnosti StB veškerá činnost související s odhalováním trestných činů a výkonné útvary politické a ideologické diverze se ruší /AK B 33/
 - v Bratislavě aktiv komunistů Bratislavy a Západoslovenského kraje. S informací o jednáních v Čierné a Bratislavě vystupují V.Biřák a F.Barbírek
 - J.Smrkovský hovoří v Ústí nad Labem na aktivu severočeských komunistů o průběhu jednání v Čierné a Bratislavě
 - na 90 kulturních pracovníků posílá A.Dubčekovi list, v němž protestují proti odvolání gen.Frčklíka a žádají, aby se "uveřejnil ty články Varšavské smlouvy, jež nejsou vázány vojenským tajemstvím" a tak se "potlačily nepravdivé fámy"
 - asi 21,00: z mítinku na Staroměstském náměstí přišlo před budovu ÚV KSČ asi 300 lidí, kteří zde provolávali hesla, mj. "Šijou na nás boudu", "Smrkovský k raportu". 6ti členná delegace vymáhala v budově, aby byl vyslán referent na Staroměstské náměstí. Kolem 22,00 skupina začala bučet na dveře, házet kamení a křičela "Svině vylezte", "Máte strach". Krátce na to se vrátila zpět na Staroměstské náměstí
 - ve SVOBODNÉM SLOVĚ ostrý útok sociologa M.Jodla proti signatářům tzv. "Dopisu 99" z pražské Pragevky. V článku "Právo vrazit něž do zad" signatáři označeni jako "zrádci, kteří se sami vyobcovali z našeho společenství a měli by se odstěhovat tam, kde hledají podporu a nacházejí odezvu"

srpen 1968

- 8.8.
- na Slovensku obnovena Společnost přátel Jugoslávie, jejíž činnost zastavena v r. 1948
 - F.Šamalík rozebírá v LITERÁRNÍCH LISTECH otázku politické opozice
 - ČSSR - NSR: MZV ve veřejném prohlášení odsuzuje plánovaný sraz sudetoněmeckého landsmanšaftu v Schirndingu a zdůrazňuje, že aktivita revanšistů ztěžuje normalizaci styků s NSR
 - ČSSR - USA: v Praze se zastavil při návratu z Moskvy senátor Mike Mansfield, vůdce demokratické většiny v americkém senátě. 9.8. jedná s J.Smrkovským
 - MAĎAREKO: velvyslanec SSSR v Maďarsku F.E.Titov ve svém sdělení do Moskvy cituje z vystoupení J.Kéčára na rozšířeném plénu ÚV KSSS: "Ze strany KSSS a dalších čtyř bratrských stran byla přijata nutná opatření k řešení problémů v Československu politickou cestou. Pokud tohoto řešení nebude dosaženo, není vyloučeno použití jiných prostředků"/AK L 1353/
- 9.8.
- A.Dubček hovoří telefonicky s L.Brežněvem /AK Z/M 18, Z/P 3/
 - A.Dubček žádá ministra vnitra o předkládání denních informací "o vývoji situace v zemi i o opatřeních MV k bezprostředním organizátorům těchto akcí" /v souvislosti s podpisovou akcí za zrušení Lidových milicí/
 - krajské aktivity komunistů v Ostravě /referuje Č.Císař/ a Českých Budějovicích /Z.Mlynář/
 - náčelníkem Vojenské kanceláře prezidenta republiky jmenován plk. Václav Kužel

srpen 1968

- 9.8.
- v pozdních večerních hodinách zahájena v Praze u Dětského domu podpisová akce za zrušení Lidových milicí. Pokračovala po několik dní a její organizátoři se jí pokoušeli rozšířit i mimo Prahu. Ministrem vnitra J. Pavlem vyslané bezpečnostní orgány údajně zjišťují, že mezi aktivními agitátory za zrušení LM je přes padesát agentů StB /Mlynář: Kráz, 190, 191/
 - v Plzni založen "Dubček-klub"
 - v Praze ustaven přípravný výbor Unie architektů - stavitelů ČSSR
 - MAĎARSKO: informace čs. ZÚ v Budapešti: výsledky jednání v Čierné a Bratislavě přijaty maďarskou veřejností s ulehčením. Kádár v rozhovoru s čs. velvyslancem zdůraznil nutnost dodržovat dojednaná pravidla /AK K 425/
 - NDR: list NEW YORK TIMES přináší zprávu svého východoberlínského dopisovatele, že SSSR a NDR uvažovaly o invazi do ČSSR v polovině července. V NDR prý byla v té době vyhlášena částečná mobilizace záloh /povoleno 650 000 záložníků/, stovky východoněmeckých turistů byly z Československa odvolány a hranice s ČSSR fakticky uzavřeny. Umírněným v sovětském vedení se podařilo invazi zabránit a přimět "jestřáby" k souhlasu se schůzkou v Čierné a Bratislavě. Obdobnou zprávu od dopisovatele Davida Bindera uveřejňují britské TIMES. Binder s odvoláním "na vysoce postavené zdroje ve východním Berlíně" upřesňuje čs. zahájení invaze "náletem zbraní" na Sokolovsku, což mělo sloužit jako záminka
 - POLSKO: informace čs. ZÚ ve Varšavě: Poláci vítají výsledky jednání v Čierné a Bratislavě /Cyrankiewicz/ - kromě tohoto

srpen 1968

- 9.8.
- oficiálního stanoviska v některých kruzích rozšířen názor, že PLR a ostatní socialistické země příliš ustoupily ČSSR / AK K 427/
9. - 11.8.
- ČSSR - JUGOSLÁVIE: delegace ÚV Svazu komunistů Jugoslávie v čele s Josipem Broz-Titem na návštěvě v ČSSR na pozvání ÚV KSČ. V rozhovorech Tito potvrdil svoji podporu Československu, vyjádřil ale také obavy z důsledků možného rozkolu s Moskvou pro osud reformy. Na závěr návštěvy vydáno komuniké a uspořádná tisková konference
- 10.8.
- RUDÉ PRAVO, PRAVDA a ÚJ SZÓ uveřejnily návrh nových stanov KSČ
 - na zasedání Matice slovenské v Martině zvolen jejím předsedou Laco Novomeský
 - ČSSR - USA: ministerstvo zahraničních věcí ČSSR prostřednictvím čs. mise při OSN oficiálně protestovalo proti způsobu psaní amerického tisku o Československu a jeho zahraničních představitelích
 - SSSR: v západních oblastech SSSR skončilo cvičení týlových vojsk "Něken". Zahájeno 23.7.
- 11.8.
- O. Černík hovoří na tradiční chodské slavnosti u Vavřinečka
 - manifestace k výročí Matice slovenské v Martině. Účast L. Svobody

srpen 1968

11.8.

- ITÁLIE: list UNITÀ, orgán Italské KS, uveřejňuje interview s O.Černíkem o výsledcích schůzek v Čierné a v Bratislavě a o některých aspektech polednového vývoje
- SSSR: TASS oznámila, že "spojovací jednotky a štáby sovětské armády, národní lidové armády NDR a polské lidové armády zahájily společné cvičení na západních hranicích Ukrajiny a v jižních oblastech Polska a NDR"

12.8.

- prostřednictvím ČTK zveřejněny výsledky odborné expertizy Kriminalistického ústavu VB u zbraní nalezených 12.7. 68 u obce Mýtina na Sokolovsku: všechny zbraně pocházejí z období 2. světové války, nebyly na nich nalezeny žádné daktyloskopické stopy, použité konzervační vazelína není vyráběna ani používána v ČSSR, tlumoky jsou 3 zahraniční a 2 československé výroby
- Ústředí čs. novinářů spolu s vedením závodu Praga, ZV ROH a CZV KSČ uspořádalo v zévodě besedu novinářů s pracujícími Pragovky. Na pořadu situace v zévodě, vyvolaná "Dopisem 99"
- ČSSR - NDR: setkání A. Dubčeka a W. Ulbrichta v Karlových Varech. V delegaci KSČ A. Dubček, J. Smrkovský, O. Černík, E. Kolder, J. Lenárt, V. Kolář, v delegaci SED W. Ulbricht, W. Stoph, E. Honecker, G. Mittag, H. Axen a P. Florin. Na závěr tisková konference, již se zúčastnili též W. Stoph a O. Černík
- ČSSR - OSN: na pozvání ministra zahraničí J. Hájka přicestoval do Prahy generální sekretář OSN pro obchod a rozvoj Raul Prebisch. 13.8. přijat prezidentem L. Svobodou, 14.8. předsedou vlády O. Černíkem

srpen 1968

12.8.

- SSSR: Moskevská PRAVDA uveřejňuje článek "Svatá povinnost všech komunistů" /autor V. Korionov/ o internacionalismu v komunistickém hnutí. Autor se zmiňuje o schůzkách v Čierné a Bratislavě a cituje úryvek z bratislavského závěrečného komuniké, v němž zdůrazňuje "společnou internacionální povinnost všech socialistických zemí" při obraně socialistických vymožeností
- USA: podle informací čs. ZÚ ve Washingtonu je oficiální reakce State Departmentu na výsledky jednání v Čierné a Bratislavě opakovaně téze o neangažovanosti v žádné formě. Formulace bratislavského komuniké o podvratné činnosti USA označeny za politováníhodné. Největší význam přikládán vítězství umírněných sil v sovětském vedení /AK K 433/

12. - 13.8.

- v Praze celostátní porada tajemníků OV KSČ a KSS pro ideologickou práci. Jednala o předsjezdové kampani, státopravním uspořádání a politicko-ideovém zaměření oslav 50. výročí založení ČSSR

12. - 15.8.

- SSSR - MAĎARSKO: v Jaltě jedná J. Kádár a Erdelyi s L. Brežněvem, A. Kosyginem a N. Podgorným o vývoji situace v Československu. Kádár je požádán, aby ještě jednou promluvil s A. Dubčekem /AK Z/M 19/

13.8.

- 92. schůze PÚV KSČ: jednala mj. o stavu příprav mimořádného sjezdu a otázkách přípravy federálního uspořádání ČSSR. Indra a Kolder navrhuje přednostně projednat jimi zpracovaný návrh Prohlášení k situaci v zemi, založený na zprávě o současné politické situaci /Kašpar/. Návrh odmítnut a Indrovi a Kolderovi uloženo vypracovat návrh konkrétních opatření, pokud by jejich nezbytnost vyplynula ze skutečné situa-

srpen 1968

13.8.

ce a předložit jej k projednání na zasedání PÚV KSČ 20.8.

- A.Dubček hovoří telefonicky s L.Brežněvem, který volá na "žádost PB ÚV KSSS a na prosbu našich přátel v ÚV KSČ". Vyjadřuje nespokojenost s plněním dohod z Černé a Bratislavy. Hovor, který trvá 75 minut se účastní též J.Smrkovský /AK Z/M 18, Z/P 3/
- rada NV hl. města Prahy v prohlášení upozornila, že "konání veřejného shromáždění občanů je třeba hlásit včas příslušnému NV" a pokud jde "např. o podpisové akce, je nutno si vyžádat souhlas ke zvláštnímu užívání veřejného prostoru" Pro tzv. pražský Hyde Park /dosud v proluce Myslbek na Příkopěch a na Staroměstském náměstí/ vyhrazena část plochy na Letenské pláni
- ČSSR - SSSR: sovětský velvyslanec S.V.Červoněnko jedná s A.Dubčkem a C.Černíkem
- ČSSR - USA: ministr kultury a informací M.Galuška přijal poradce prezidenta USA pro kulturní otázky Rogera Stevense a amerického spisovatele Stanleye Younga
- ČSSR - NSR: skupina čs. novinářů navštívila v Bonnu ministra rozvojové pomoci J.Wischnewského, který je informoval o otázkách vnitřní a zahraniční politiky NSR
- NDR: sovětský ministr národní obrany maršál Grečko spolu s náčelníkem Hlavní politické správy Rudé armády gen.Jepiševem přiletěl do Drážďan. Navštívil jisté vojenské útvary a "seznámil se s prací velitelů, štábů a politických orgánů" /KRASNÁJA ZVEZDA, 15.8.68/

srpen 1968

13. - 16.8.

- ČSSR - FINSKO: na pozvání ÚV KSČ v ČSSR tříčlenná delegace ÚV KS Finska

14.8.

- předsednictvo ÚV Národní fronty se zabývalo hlavními zásadami připravované federace a přípravami na ustavení prozatímního ÚV České Národní fronty
- první schůze státoprávní komise České národní rady. Z.Jičínský informoval o současném stavu práce vládní komise pro přípravu ústavního zákona o federalizaci ČSSR
- sekretariát ÚV KSČ uspořádal v Praze pro vedoucí tajemníky OV KSČ, lektory krajských a okresních výborů z celé republiky a lektory a referenty ÚV KSČ seminář k návrhu nových stanov KSČ. Hlavní referát A.Indra
- předsednictvo MV KSČ v Praze přijalo stanovisko k "Dopisu 99" z pražské Pragovky: dopis byl "politicky nevhodný, jednostranný a neodpovídající vývoji a politické situaci strany". "Politická neprozíravost pisatelů" nemůže být však důvodem k jejich persekuci v zaměstnání ani ve společnosti
- RUDÉ PŘÁVO v článku S.Oborského "Odpovědnost 4500" uveřejňuje plný text "Dopisu 99" z pražské Pragovky
- shromáždění zaměstnanců vysočanské Pragovky svolané CZV ROH. Vystoupení J.Smrkovského, který hovoří o tom, jaký dopad měl "Dopis 99" při jednání v Černé n.Tisou /Moravec; Antipoučení, 302/

srpen 1968

- 14.8.
- aktiv 1200 brněnských komunistických funkcionářů v Brně. O obecnějších souvislostech jednání v Čierné a Bratislavě hovoří J. Špaček
 - útvarem svodných informací, plánu a řízení ÚV KSČ zveřejněny výsledky průzkumu názorů a mínění mezi delegáty okresních konferencí KSČ /koniec června/; 88% vítá mimořádný sjezd, na 90% považuje kadrové změny na květnovém plánu ÚV KSČ za nedostatečné, 52% věří, že KSČ je schopna uskutečnit přeměny, které vytyčila, 75% je přesvědčeno o škodlivosti přímého řízení státních a hospodářských orgánů stranou. Nejoblíbenější politici: Dubček, Císař, Černík, Husák, Špaček, Lenárt, Smrkovský, Bilák, Mlynář, Barbárek
 - v Bratislavě jednali zástupci Polského kulturně osvětového svazu, Kulturního svazu ukrajinských pracujících a Kulturního svazu maďarských pracujících v ČSSR - Csemečku. V přijatém stanovisku žádají ústavní zabezpečení faktické a úplné rovnoprávnosti národů a národností
 - oznámeno, že sbírka na Fond republiky dosáhla 170 milionů Kčs a 41 milionů korun ve zlatě
 - zvláštní číslo brněnského časopisu INDEX přineslo materiály na podporu vytvoření trojdílné federace Čech, Moravy a Slovenska
 - STUDENT přetiskuje z čtvrtletníku Křesťanské akademie v Římě STUDIE Bibliografii krásné české literatury vydané v exilu /únor 1948 - květen 1967/ od Antonína Kratochvíla

srpen 1968

- 14.8.
- tajemník ÚV KSČ J. Lenárt přijal nového šéfredaktora časopisu OTÁZKY MÍRU A SOCIALISMU K.I. Zorodova. Setkání se zúčastnili F.A. Naumov a P. Auersperg, sekretáři redakční rady
 - SSSR - ČSSR: sovětský velvyslanec S.V. Červoněnko odevzdal A. Dubčekovi prohlášení PB ÚV KSSS vyjadřující nespokojenost nad československým vývojem, zejména nad neplněním dohod z Čierné a Bratislavy ze strany PÚV KSČ /AK Z/P2, Z/M 19/
 - SSSR: moskevská PRAVDA uveřejňuje zásadní článek "Všeobecné zásady a národní zvláštnosti ve vývoji socialismu". Podle autora I. Pomelova místo a úloha národních zvláštností mohou být správně hodnoceny jen ve světle hlavních zásad socialismu
- 15.8.
- vláda schválila návrh zásad federativního uspořádání ČSSR
 - NDR: v jižní části země uzavřeny prostory soustředění vojsk a jednotkám byly vydány nedotknutelné dávky potravin
 - USA, NSR: rozvědky těchto zemí vyhláší svým vládám předběžný poplach s ohledem na soustředění vojenských sil na hranicích s Československem v jižní části NDR
 - ČSSR - RUMUNSKO: v ČSSR rumunská státní a stranická delegace v čele s Nicolae Ceaușescu. 16.8. podepsána nová spojevecká smlouva. Ceaușescu hovoří na shromáždění pracujících v Avii Letňany. Na závěr vydáno komuniké
 - 15. - 17.8.
 - SSSR: zasedání PB ÚV KSSS v Moskvě. S největší pravděpodobností zde bylo rozhodnuto o intervenci do Československa / AK Z/P 3/

16. srpna 1968 - pátek

- 16.8. - pátek
- V Bilak hovoří v Čs. televizi o situaci na Slovensku
- na velkém shromáždění v Gottwaldově hovoří mj. J. Hanzelka, J. Ruml, A. J. Liehm
- vědecká rada při ministerstvu národní obrany vydává prohlášení o případu gen. Prchlíka a o situaci v armádě
- vypracován "Akční plán ministerstva vnitra" /Historie MV/
- SSSR - ČSSR: L. I. Brežněv zasílá A. Dubčekovi osobní dopis, v němž se vytyká čs. straně neplnění dohod z Čierné nad Tisou a z Bratislavy, mj. slib odvolat z funkcí F. Kriegla, Č. Císaře a J. Pelikána. S dopisem je seznámeno též "zdravé jádro" ÚV KSČ /AK Z/M 18/
- SSSR: gen. plk. Pavlovskij, náměstek ministra obrany SSSR, jmenován velitelem intervenčních vojsk
- MAĎARSKO: sovětský velvyslanec v Československu informuje Moskvu o svém rozhovoru s maďarským velvyslancem 15.8.68. Z rozhovoru vyplývá Kádárovo přesvědčení o mimořádné moudrosti a trpělivosti moskevského vedení vůči KSČ /AK L 1353/
- POLSKO, NDR: v jihozápadní části Polska se setkal maršál Grečko s předními polskými důstojníky. Grečko provedl též inspekci sovětských jednotek v NDR. Jednal s ministrem národní obrany NDR Hoffmannem za přítomnosti maršála Jakubcovského
- SSSR: Moskevské PRAVDA obviňuje LITERÁRNÍ LISTY, MLADOU FRONTU a REPORTÉRA, že "šíří protisocialistické názory"

17. srpna 1968 - sobota

- 17.8. - sobota
- představitelé předsednictva a sekretariátu ÚV KSČ se zúčastnili aktivu českých a slovenských novinářů - komunistů. Jednalo se hlavně o přípravách mimořádného sjezdu KSČ. Promluvili Černík, Smrkevský, Kriegel, Císař, Mlynář, Slavík, Kapek. Kriegel mj. řekl: "Čekají nás osudové dny. Visí nad námi Damoklov meč. Visí sice na silnějším provázku než před Čiernou, ale rychle se prošoupává". Kapek téhož dne informuje sovětské velvyslanectví o průběhu aktivu
- Kolder, Indra, Žvestka, Pavlovský, Laštovička a někteří další se scházejí v rekreačním středisku ÚV KSČ ve Vystřkově na Orlíku
- Kolderova skupina prostřednictvím sovětského velvyslanectví zasílá do Moskvy druhý tzv. zvucí dopis, v němž oznamují, že "se rozhodli, že i za cenu roztržky vstoupí do otevřeného boje za realizaci usnesení z Čierné a Bratislavy. K tomuto boji žádají pomoc pěti bratrských stran, včetně vojenské podpory. Odpověď na svůj dopis žádají do 19. srpna" /AK Z/M 19/
- v Olomouci konference Společnosti pro Moravu a Slezsko. Vyslovila se pro trojdílnou federaci a uspořádání lidového referenda na Moravě a ve Slezsku o této otázce. V rezoluci vysloven požadavek, aby vzhledem ke svým postojům k návrhům Moravy a Slezska odstoupili ze svých funkcí Č. Císař a předseda statutární komise ČKA Z. Jičínský
- v Praze tisková konference ministra zahraničí J. Hájka pro zahraniční novináře akreditované v Československu: čs. zahraniční politika je v naprostém souladu a bude se i na čalé vyvíjet v duchu vyhlášenek a pojmů vyjádřených v bratislavském komuniké

17. srpna 1968 - sobota
18. srpna 1968 - neděle
- z dovolené v bulharském Burgasu se do ČSSR vrací náměstek ministra vnitra plk. V. Šalgovič. Jeho další pohyb není jasný. Podle jedné verze se má téhož dne večer nacházet v rekreačním středisku ÚV KSČ ve Vstrkově na Orlíku /Moravec: Antipoučení, 327 - 8/. Podle druhé se staví v Bratislavě, odkud 18.8. odjíždí do Prahy spolu s náčelníkem KS SNB Bratislava plk. F. Mlkvým a dvěma pracovníky StB Fr. Gregušem a Belanem /AK B 85/. Této verzi odporuje informace, že Šalgovič povolává zmíněné 3 příslušníky dne 19.8. do Prahy /AK B 127/
 - do Prahy přiletěla dvě sovětské letadla /TU/ a zůstala na stojance Aeroflotu. Letadla byla obsazena důstojníky sovětské armády převlečenými v civilu /AK A 511 - 1/4/
 - ČSSR - MAĎARSKO: večer - na návrh sovětského vedení se J. Kádár schází na maďarsko-československé hranici s A. Dubčekem / AK Z/P 3/
 - SSSR: PB ÚV KSSS zasílá dcpis ÚV KSČ /AK Z/M 18/
- 18.8. - neděle
- V. Biřak hovoří na mírové slavnosti čs. - sovětského přátelství v Remetu u Handlové /Biřak: Paměti, II, 101/
 - večer: V. Biřak se v Bratislavě setkává s Karlem Hoffmannem, který mu sděluje, že "kontrarevoluční síly v Praze jsou odhodlaný v nejbližších dnech a snad i hodinách provést kontrarevoluční převrat" /Biřak: Paměti, II, 101/
 - po 21,00: asi tříhodinová schůzka A. Dubčeka a V. Biřaka v Bratislavě. Biřak říká, že "se nacházíme v předvečer toho, že spojenci, aby nám pomohli, musejí řešit situaci v Československu i bez nás". "Dubček stále věřil...že Sověti nezasáhnou". /Biřak: Paměti II, 101-2/

18. 8. - neděle
- D. Kolder sonduje u některých pracovníků ÚV KSČ, zda podepíše dopis se žádostí o sovětskou vojenskou pomoc /Moravec: Antipoučení, 328 - 9/
 - plk. V. Šalgovič odvolává z dovolené náčelníka V. správy MV /ochrana vládních činitelů/ pplk. Holka /AK L 730/
 - oznámeno, že generální tajemník U Thant navštíví Československo 23.8.1968. Při té příležitosti mu má být udělen čestný doktorát Karlovy university
 - západní zpravodajské služby hlásí, že jednotky v okolí československých hranic přerušily rádiové vysílání a stáhly se z měst a vesnic do prostoru soustředění a vyčkávacích prostorů
 - SSSR: v Moskvě setkání nejvyšších stranických a státních představitelů SSSR, Polska, NDR, Mačarska a Bulharska. Projednáno a odsouhlaseno již dříve sovětským vedením přijaté rozhodnutí o intervenci do Československa. Provedeno upřesnění politického plánu celé akce. Rozhodnutí uskutečnit vojenskou intervenci zdůvodnil L. Brežněv. Brežněv cituje zprávu Červoněnka o setkání s Indrou a plánem jeho skupiny na vyvolání rozkolu na zasedání PÚV KSČ dne 20.8. a uvádí, že tzv. zvací dopis podepsalo zatím devět lidí /AK Z/M 19/
 - SSSR: v moskevské PRAVDĚ píše I. Alexandrov o zesílení podvratné činnosti protisocialistických sil, namířených proti KSČ a základům socialismu v ČSSR. Pod jménem Alexandrov publikována oficiální stanoviska vedení KSSS
 - USA - SSSR: podle informace čs. ZÚ ve Washingtonu je schůzka Kosygin - Johnson v zásadě dohodnuta. Termín a místo má

18. srpna 1968 - neděle
19. srpna 1968 - pondělí

18.8. - neděle
být oznámeno 21.8.68

- BULHARSKO: jednotka bulharské armády, celkem 2164 mužů, určená k invaznímu nasazení v Československu, je letecky přepravena z jihobulharského města Charmauli. do polního tábora u vesnice Cinava ve Lvovské oblasti na Západní Ukrajině / AK L 910 /
- 18. - 19.8. - neděle, pondělí
- v prostoru Středního vojenského kruhu /východní Čechy/ probíhá spojovací cvičení ČSLA
- 19.8. - pondělí
- předseda vlády O.Černík v rozhovoru s dopisovatelem rakouského rozhlasu prohlásil, že Československo uvažuje o přijetí úvěru nejen od Světové banky, ale i od západoevropských soukromých firem. Černíkovo prohlášení dementováno vzápětí předsednictvem vlády
- L.Svoboda přijal římskokatolické biskupy
- bylo oznámeno, že ve dnech 21. - 22.8. proběhne v prostoru Středočeského a Západočeského kraje divizní cvičení Čs. armády
- tiskový tajemník NS M.Mezuliánik v souvislosti s množstvím žádostí občanů, shromáždění a společenských organizací o odvolání některých poslanců NS vysvětluje prostřednictvím ČTK zákonné způsoby odvolávání poslanců NS
- zpravodaj listu NEW YORK TIMES Henry Kamm vyhoštěn z Československa za "provokační zprávy o redakci RUDÉHO PRÁVA...vztazích mezi vedoucími představiteli KSČ a vztazích k hlavě správeného socialistického státu", které list uveřejnil 14. a 15.8.

19. srpna 1968 - pondělí

- 19.8. - pondělí
- do Československa přijela velká skupina příslušníků KGB vystupujících jako "turisté". Jejich první kroky směřovaly na sovětské velvyslanectví či do budovy GŠ MNO ČSA
- 10,00: plk. V.Šalgovič ukládá pplk. Holkovi, náčelníku V. správy MV, aby připravil zesílení ochrany objektu ÚV KSČ a 4 - 5 příslušníků k poskytnutí osobní ochrany dalším vedoucím funkcionářům a aby byl dne 20.8. telefonicky dosažitelný /AK B 127/
- plk. V.Šalgovič oznamuje plk. Houskovi, bývalému náčelníku I.správy MV, že příštího dne zasedá PÚV KSČ, od něhož jsou očekávána zásadní rozhodnutí. Ukládá mu, aby byl v následujících dnech k dosažení /AK B 127/
- v hotelu Praha se sešel V.Šalgovič s A.Indrou a velitelem vládní letky plk. Eliášem. Téhož dne na stejném místě se setkává Šalgovič s gen. Karlem Peprným, velitelem vojsk Pohraniční stráže a údajně jej přemlouvá, aby usnadnil průchod intervenčních vojsk a spolupracoval s nimi. Peprný odmítá s tím, že mu velí ministr národní obrany. Organizátorem schůzky plk. Častulák ze štábu PS
- plk. Šalgovič povolává k sobě na den 20.8.68 náčelníka KS-SNB Bratislava plk. F. Mlkvého a další dva pracovníky StB s úkolem prostudovat návrh akčního programu StB a dát k němu připomínky /AK B 127/. Tomu odporuje informace, že Šalgovič přivezl Mlkvého, Greguše a Belana do Prahy již 18.8. /AK B 85/
- pozdě odpoledne: A.Dubček a V.Bilák letí společně z Bratislavy do Prahy. Na ruzyňském letišti je očekává V.Šalgovič, který informuje Dubčeka, že "Smrkovský se domáhá svolání PÚV KSČ

19. srpna 1968 - pondělí

19.8. - pondělí

na večer téhož dne" /Bilak: Paměti II, 102/. Dubček poté odjíždí na Pražský hrad, kde jedná se Svobodou a Smrkovským

- večer: plk. Klíma informuje ve vyžádáném rozhovoru plk. Padrůnka, I.náměstka ministra vnitra, že existuje spojení extrémních sil v ČSSR do zahraničí, upozorňuje ho na nedobry jev ignorování sovětských konzultantů v ministerstvu vnitra, na nebezpečí plynoucí z postupného odstraňování náčelnických kádřů ve StB, na prohlubování nezdravé rivality i nenávisti mezi VB a StB /AK B 127/
- 22,10: S.V.Červonenko předává na Pražském hradě v přítomnosti O.Černíka a L.Svobody A.Dubčekovi dopis od PB ÚV KSSS
- v noci : začal přesun intervenčních jednotek Varšavské smlouvy do výchozích pozic
- POLSKO: Andrzej K.Wroblewski, redaktor týdeníku POLITYKA, sděluje tiskovému tajemníku čs. velvyslanectví ve Varšavě, že během dvou dní dojde k intervenci armád Varšavské smlouvy do Československa, které se zúčastní také polské jednotky. Informaci o agresí se dozvěděl údajně "v jednom velkém varšavském podniku"
- BULHARSKO: 21 hodin: invaznímu pluku bulharské armády umístěnému v táboře u vesnice Cinava na západní Ukrajině je vyhlášen bojový poplach /AK L 910/
- MAĎARSKO: na maďarské ministerstvo národní obrany přichází velitel jižní skupiny sovětských vojsk generálmajor Provalov s rozkazy pro pohyb maďarských jednotek v invazi do ČSSR

19.8. - pondělí

19. srpna 1968 - pondělí
20. srpna 1968 - úterý

- SSSR: rezident KGB v USA Oleg Kalugin dostává z Moskvy telegram, že nazítří vstoupí vojska Varšavské smlouvy do Československa. Má se připravit na případnou negativní reakci a informovat o akci velvyslance Dobrynina
- SSSR - USA: sovětský velvyslanec v USA Dobrynin předal státnímu tajemníkovi Deanu Ruskovi dopis A.Kosygina s nabídkou zahájit 15.10. t.r. jednání o mírovém využití atomové energie. Dosaženo dohody, že prezident USA L.Johnson navštíví v první dekádě října 1968 Sovětský svaz. Bílý dům hodlal Johnsonovu cestu Moskvě ohlásit 21. srpna
- NATO: vrchní velitel NATO generál Lemnitzer odejel ze svého hlavního stanu do Řecka, aby se zúčastnil letních manévřů
- 20.8. - úterý
- předsednictvo ČNR odmítá návrh trojdílné federace. Společnost pro Moravu a Slezsko zahajuje na protest podpisovou akci
- ministr vnitra J.Pavel vydal rozkaz č. 43 o zřízení prověřkové komise podle zákona o soudní rehabilitaci
- G.Husák v projevu v Žiaru nad Hronom požaduje pokračování demokratizačního procesu
- Svaz českých, moravských a slezských obcí je založen na konferenci v Praze
- bratislavská PRAVDA uveřejňuje dopis čtyřiceti bývalých partyzánských velitelů, mj. Františka Hagary, Fr.Míšeje, Lad. Kaliny, Pavola Mesjarika, adresovaný "sovětským přáte-

20. srpna 1968 - úterý

- 20.8. - úterý
lům, spolubojovníkům" s ujištěním věrnosti Sovětskému svazu
- časopis STUDENT /č.34 s datem 21.8./ uveřejňuje výňatky z knihy Pavla Tigrída "Politická emigrace v atomovém věku". Přináší zároveň záznam telefonického hovoru s Tigrídem pod názvem "Demokratická země nemá emigraci"
 - MAĎARSKO: předsednictvo ÚV MSDS schvaluje moskevské ujednání o vojenské intervenci do ČSSR /AK Z/M 19/
 - sovětská místa v Praze sdělují, že udržují kontakt s A.Indrou a V.Bilákem a že Barbírek nepodpořil "většinu" /AK Z/P 5/
 - gen.Rytíř se celý den zdržuje ve zvláštní vile poblíž sovětského velvyslanectví pod záminkou jednání o vojenském školství, jemuž se však nevěnuje. Během jednání má řadu návštěv a důvěrných hovorů
 - ráno: J.Špaček navštěvuje A.Ďubčeka v jeho bytě v Tróji. Docházejí k závěru neprojednat na zasedání PÚV KSČ materiál A.Indry a D.Koldera /AK K 9,20/
 - 10,00: v šesti automobilech sovětského velvyslanectví přijela na MNO skupina sovětských důstojníků v civilu /AK A 511/
 - MAĎARSKO: 10,00: maďarským jednotkám /rozmístěny v hraničním pásu Gödöllő - Halvan - Iszeg - Tura/ určeným k nasazení v Československu byl přečten rozkaz, podle něhož "internacionální pomoc Československu bude poskytnuta dnes, 20. srpna, přesně o půlnoci" /AK L 1194/
 - dopoledne: v kanceláři A.Indry na ÚV KSČ schůzka V.Biláka,

20. srpna 1968 - úterý

- 20.8. - úterý
Indry, Koldera, Jakeše, Švestky, Pillera, Lenárta a Kapka
- dopoledne: plk. Šalgovič ukládá pplk. Riplovi, zástupci náčelníka II. správy HS - StB, soustředit skupinu asi 20ti příslušníků StB k provedení blíže neurčené akce. Požaduje, aby tito příslušníci měli znalosti o letišti a rozhlase. Informuje ho současně, že zasedá předsednictvo ÚV KSČ a pravděpodobně v noci dojde k významným opatřením /AK B127/
 - dopoledne: vedoucí pracovníci rozhlasu byli ze sekretariátu ÚV KSČ /Č.Císař/ požádáni, aby zajistili možnost přímého vysílání za Staroměstského náměstí v odpoledních, případně večerních hodinách. Program nebyl konkretizován, připouštělo se vystoupení A.Ďubčeka k aktuálním problémům. V této souvislosti bylo pro některé - zejména zpravodajské a publicistické - pracovníky rozhlasu vyhlášena pohotovost, která byla v poledne zrušena
 - dopoledne: plk. Klíma se setkává s L.Štrougalem a sonduje jeho případné postoje
 - dopoledne: náhlé "onemocnění" J.Lenárta a jeho žádost o hospitalizaci v Sanopsu
 - kolem 12,00: plk. Klíma se setkává s hlavním sovětským poradcem na ministerstvu vnitra gen. Kotovem a informuje jej o svém rozhovoru s L.Štrougalem. Říká mu prý rovněž, že údajné zjišťování přítomnosti spojeneckých vojsk poblíž hranic ČSSR nelze ze strany plk. Padrůňka chápat jako čin ohrožující zájmy spojenců /AK B127/
 - 13,00: pplk. Rippl ukládá pplk. Doležalovi, náčelníkovi 4.odd.

20. srpna 1968 - úterý

20.8. - úterý

6. odboru II. správy HS-StB, aby na 22,00 hod. téhož dne přepravil na Oddělení pohraniční kontroly /OPK/ Ruzyň 25 příslušníků, že bude prováděna větší akce proti vízovým cizincům. Ukládá mu rovněž, aby se v 18,30 dostavil spolu s náčelníkem OPK Ruzyň pplk. Stachovským do jeho kanceláře pro podrobné pokyny /AK B127/

- 14,00: začala 93. schůze PÚV KSČ, původně svolaná na 10. hodinu dopoledne. D. Kaldler a A. Indra žádají, aby proti původnímu programu /příprava mimořádného sjezdu/ byla předně nejprve projednána "Zpráva o současné politické situaci ČSSR a podmínkách činnosti KSČ", kterou vypracoval útvar svodných informací ÚV KSČ. Dubček prosazuje jako první bod programu projednání návrhů sjezdových dokumentů, po něm pak "zprávu"
- odpoledne: pplk. Rippl ukládá pplk. Kožuchovi soustředit na večer téhož dne skupinu příslušníků k bližší neurčené akci. Protože mnozí z pracovníků zůstali na pracovišti, byli pro dodržení zásady utajení soustředění v restauraci "ÚDA" s tím, aby zde vyčkali dalších pokynů / AK B127/
- odpoledne: z ÚV KSS v Bratislavě udržují spojení s V. Šalgcvičem v Praze člen PÚV KSS M. Hruškovič a zástupce náčelníka KS SNB Bratislava Michal Dudáš /AK B 85/
- odpoledne: plk. Šalgcvič vydává pplk. Ripplovi pokyny k zabezpečení letiště Ruzyň a k přerušení letecké dopravy, k zajištění rozhlasu a televize, k poskytnutí ochrany některým stranickým a vládním činitelům, k zajištění bezpečnosti provozu telefonní ústředny MV a ochrany objektu MV v Sadové ulici, soustředit poznatky k osobě prof. V. Černého a k dalším osobám rozpracovávaným II. správou HS - StB, nařídít pohoto-

20. srpna 1968 - úterý

20.8. - úterý

vost příslušníků a zajistit, aby do řízení II. správy nezasahovali pplk. Jankrle a pplk. Formánek /AK B127/

- odpoledne: plk. Šalgcvič oznamuje pplk. Molnárovi, náčelníku S - StB Praha, že spojenecká vojska vstoupí na území ČSSR. Informuje ho rovněž, že právě zasedá PÚV KSČ a řeší situaci na základě dopisu L. Brežněva. Uložil mu uvést do pohotovosti asi 30 příslušníků a vyčkat dalších pokynů /AK B127/
- odpoledne: v sekretariátu K. Hoffmanna v budově Ústřední správy spojů se schází řada pozvaných osob ze stranického aparátu, tisku, rozhlasu, televize a StB: P. Auersperg, A. Hes, M. Vacík /ústřední tajemník NF/, B. Chňoupek /bývalý náměstek ministra kultury/, ředitel ČTK M. Sulek, bývalý ředitel Čs. rozhlasu M. Marko, J. Beneš /ČsT/, plk. Hubina /StB/. Hoffmann vydává pokyny, aby očekávaná vojenská intervence byla československé a světové veřejnosti prezentována jako internacionální pomoc, poskytnutá na základě pozvání vedoucích československých stranických a státních orgánů. Auersperg a Hes pracují v tomto duchu na prohlášení ke vstupu vojsk /AK S.T. 3, Lánský/
- asi 15,30: pplk. Kolnár svolává poradou náčelníků odborů a oddělení KS StB. Vyhláší plnou pohotovost vedoucích funkcionářů a vybraných pracovníků KS StB s odůvodněním očekávání důležitých rozhodnutí PÚV KSČ
- 16,00: náčelník 2. oddělení StB pro sdělovací prostředky byl instruován pplk. Josefem Riplem, aby připravil osmičlennou skupinu pracovníků, která později dostane určité úkoly v souvislosti s vydáním prohlášení PÚV KSČ k řešení současné politické situace po skončení právě probíhajícího zasedání /AK ST 11 Zeiner/

20. srpna 1968 - úterý

- 20.8. - úterý
- POLSKO - 16,00: čs. ZÚ ve Varšavě získává informaci, že na 22. hodinu večer téhož dne jsou svoláni na městský výbor PSDS ve Varšavě vedoucí tajemníci obvodních výborů PSDS. Současně je zařizována ve Varšavě na obvodních výborech strany od 22,00 do 24,00 pohotovost ostatních tajemníků v místě jejich působení. O informacích ohlášených na MV PSDS mají uvedení tajemníci OV 21. srpna v 06,00 informovat předsedy důležitých varšavských organizací. Podle informátora může jít o určitá stranicko- organizační a psychologická opatření v souvislosti s eventuální přípravou zákroku vojsk Varšavské smlouvy, včetně účasti polských vojsk v ČSSR. V 19,15 předává tuto informaci čs. velvyslanec Gregor do Prahy /Moravec: Antipoučení, 433/
 - MAĎARSKO: 16,00: maďarská intervenční divize se začíná přesouvat do oblasti Nagyorosz /AK L 1194/
 - MAĎARSKO - 17,00: zpravodaji ČTK v Budapešti oznámil telefonicky anonym, že o půlnoci téhož dne začne vojenské obsazování Československa. V 18,10 předává tuto informaci čs. velvyslanec Púčik do Prahy /Moravec: Antipoučení, 433/
 - 17,00: na HS StB V. Šalgovičem svolaná porada většiny vedoucích odborů a pracovníků podle zvláštního výběru, kterou řídí pplk. Ripl. Porady se účastní mj. pplk. Jašek, pplk. Návrat, Vaněk, pplk. Doležal, plk. Stachovský, pplk. Kožuch. Obsah porady není znám, ale s největší pravděpodobností zde rozděleny úkoly pro noc z 20. na 21.8. /AK A511/3/
 - kolem 18,00: ředitel ČTK Miroslav Sulek se po neočekávaném návratu z dovolené v SSSR dostavil do své kanceláře a vyhradil si, že bez jeho vědomí nesmí být do zahraničí odeslána žádná informace o Československu

20. srpna 1968 - úterý

- 20.8. - úterý
- asi 18,00: K.Hoffmann odjíždí z budovy Ústřední správy spojů na ministerstvo zahraničního obchodu, odkud se krátce nato vrací
 - asi 18,30 /?/: K.Hoffmann se krátce zdržuje v budově ÚV KSČ kde jedná pravděpodobně s A.Indrou nebo s pracovníky StB Rainerem a Zajíčkem
 - před 19,00: pracovníci StB Rainer a Zajíček podávají V. Šalgovičovi informaci o výsledcích jednání, která vedli v budově ÚV KSČ /s K.Hoffmannem ?/
 - 19,00: V.Šalgovičem svolaná porada náčelníků II.správy MV, již se účastní též bývalý náčelník I.správy MV plk. Houska. Šalgovič jej pověřuje opětným velením I. správy a úkolem internovat "nespolehlivé" pracovníky této správy podle Šalgovičem připraveného seznamu /celkem 27 jmen/ /AK A 511/
 - 19,00: pplk. Ripl ukládá pplk. Doležalovi za přítomnosti pplk. Jaška odebrat se na letiště v Ruzyni a na telefonický rozkaz "Spusíte akci" asi ve 23,30 zastavit provoz civilní letecké dopravy. Sděluje mu, že v této době budou v Ruzyni přistávat letadla se sovětskými vojáky a že celá akce je prováděna se souhlasem prezidenta republiky, vlády a PÚV KSČ /AK B127/
 - před 20,00 /?/: K.Hoffmann se vrací do budovy ÚSS a telefonicky zve k sobě bez udání důvodu na naléhavou schůzku náměstký ředitele Čs. rozhlasu K.Hrabala a R.Běhala. Do budovy ÚSS přichází též tříčlenná ozbrojená skupina pracovníků StB, vedená pplk. Hubinou /AK ST 3, Lánský/
 - USA: 20,00: sovětský velvyslanec ve Washingtonu Anatolij

20. srpna 1968 - úterý

20.8.- úterý

Dobrynin je na vlastní žádost přijat prezidentem L. Johnsonem a informuje jej o nadcházející invazi armád pěti zemí Varšavské smlouvy do Československa. Johnson krátce po tom svolává mimořádné zasedání Rady národní bezpečnosti. /Nezjištěno, zda časový údaj udán v moskevském, středoevropském nebo washingtonském čase/

- kolem 20,30 /?/: na letišti v Ruzyni přiletěl z Moskvy civilní speciál AN-24. Letadlo zůstalo na letišti na stojance Aeroflotu
- 21,00: V. Šalgovič navštěvuje představitele vojsk Varšavské smlouvy v ČSSR gen. Jamščikova v jeho bytě. Po krátké poradě pak přiváží autem do Jamščikova bytu gen. Džúra, který odtud vede telefonní rozhovor s L. Brežněvem. Přítomen též velvyslanec S.V. Červoněnko
- asi 21,30 /?/: v Ruzyni přistává speciál AN-24 ze Lvova. Vystoupilo z něj asi 25 civilistů, "kteří byli velmi srdečně uvítáni na celnici" náčelníkem OPK Ruzyně plk. Stachovským a velitelem letky MV pplk. Eliášem. Po chvíli se odebrali do města a letadlo asi ve 22,00 odletělo
- 21,40: čs. hranice narušily v prostoru Vežprt 2 sovětské tanky a 2 obrněné transportéry. Prorazily bezpečnostní zařízení a pokračovaly v jízdě směrem Kovářská - Č. Hamry. Po chvíli se vrátily zpět na území NDR
- noc - SSSR: PB ÚV KSSS rozhodl vyslat člena PB ÚV KSSS K.T. Mazurova do Československa s úkolem politického řízení intervence: "Vojáci sami by tam toho mohli natropit".../Brežněv/. Mazurov doma ženě říká, že musí jet do Kirgizie. Krycí jméno Mazurova během jeho pražského pobytu /do 27.8./ generál Trofimov / AK L 1666/

20. srpna 1968 - úterý

20.8. - úterý

- 23,00: vojska pěti zemí - SSSR, Polsko, NDR, Maďarsko a Bulharsko - překročila bez vědomí státních orgánů čs. hranice a počala obsazovat zemi. Akce se zúčastnila vojska tří armédních skupin o celkovém počtu asi 165 000 mužů a 4 600 tanků. Na zajištění celé operace se podílelo asi 25 leteckých pluků
- 23,00: Hlavní správa StB dostává z oddělení pohraniční kontroly v Cínovci zprávu o narušení čs. hranice cizími vojsky. Vzápětí přicházejí zprávy z dalších OPK. Krátce na to jsou všechna spojení přerušena
- 23,00: pplk. Rípl oznamuje pplk. Kožuchovi, že sovětské tanky překračují čs. hranice a dává mu pokyn k přesunu skupiny příslušníků v restauraci "ÚDA" do objektu StB v Sadové ulici /AK B127/
- krátce po 23,00: gen. Džúr hovoří telefonicky s maršálem Grečkem /z bytu gen. Jamščikova ?/
- po 23,00: plk. J. Hošek, vedoucí sekretariátu ministra vnitra Pavla, volá do budovy ÚV KSČ O. Černíkovi a sděluje mu, že vojska "pěti" překročila státní hranici. Černík nevěří /"to je nesmysl, to je volovina"/ a žádá o prověření zprávy
- po 23,00: na zasedání PÚV KSS v Bratislavě oznamuje M. Hruškovič vstup vojsk a předkládá text zvacího dopisu s tím, že "v Praze byl schválen všemi, včetně Dubčeka a že proti němu byli jen Smrkovský a Kriegel". Šest z deseti přítomných se potom vyslovuje pro schválení zvacího dopisu, čtyři jsou proti /Falčan, Laubner, Turček, Ťažký/ /Hůbl: Cesty, 18/
- krátce po 23,00: maršál Grečko volá veliteli intervenčních

20. srpna 1968 - úterý

20.8. - úterý

vojsk gen. I.G.Pavlovskému do Legnice /velitelství severní skupiny vojsk v Polsku/ a sděluje mu, že právě volal gen. Dzúrovi a varoval ho před ozbrojeným odporem vůči vojenským jednotkám vstupujícím do ČSSR

- 23,11: z obrazovek dálkových radarů západních zpravodajských služeb zmizel prostor Prahy a příjem radarových signálů začal být rušen. Služebna západoněmecké zpravodajské služby /BND/ v Pullachu vyhlašuje poplach
- 23,15: pplk. Ripl uzamyká místnost, ve které pracuje zástupce náčelníka HS-StB pplk. Jankrle, náčelník II.správy HS-StB pplk. Formánek a další. Odvolává se přitom na příkaz plk. Šalgoviče. Na telefonický dotaz pplk. Formánka Šalgovič sdělil,, že se jedná o nedorozumění a opatření pplk. Ripla zrušil. Požádal je však, aby se nevzdalovali z budovy /AK B127, A511/
- asi 23,30: gen. Dzúr se vrací na MNO a svolává poradu Vojenské rady a telefonicky oznamuje předsedovi vlády O.Černíkovi, že vojska Varšavské smlouvy obsazují Československo
- 23,30: plk. Šalgovič seznamuje náčelníka II.správy HS-StB gen.-mjr.Stavinohu, že na požádání vedoucích činitelů strany a státu vstupují do ČSSR vojska Varšavské smlouvy. Ukládá mu vyhlásit pohotovost II. správy HS-StB a další úkoly plnit ve spolupráci s GŠ MNO /AK B 127/
- 23,30: velvyslanec S.V.Červoněnko v doprovodu plukovníka KGB Kambulova /bývalý styčný důstojník u čs. jednotek v SSSR za 2. světové války/ přichází za prezidentem L.Svobodou a oznamuje mu, že vojska pěti překročila hranice Československa prý na žádost stranických a státních představitelů. Svoboda má odpovědět, že o žádné takové žádosti neví. Svobodovi

20. srpna 1968 - úterý

20.8. - úterý

má být též předán dopis L.Brežněva se žádostí, aby převzal veškerou moc ve státě, což Svoboda prý odmítl. Setkání se zúčastnila též Svobodova dcera Zoe a její manžel M.Klusák. Během schůzky volá J.Smrkovský a žádá Svobodu, aby se dostavil na schůzi PÚV KSČ

- 23,35: pplk. Ripl telefonuje pplk.Doležalovi na ruzyňské letiště a nařizuje "Spusťte akci!" /AK B127/
- 23,40: pplk. Ripl nařizuje mjr. Točíkovi odejít se skupinou shromážděných příslušníků do objektu rozhlasu a zabránit vstupu nepovolaným osobám a možnému zneužití /AK B 127/
- 23,40: O.Černík přerušuje zasedání PÚV KSČ zprávou, že cizí vojska obsazují ČSSR. Dubček oznamuje členům PÚV, že 19.8. dostal od Brežněva dopis
- 23,45: plk. Šalgovič nařizuje pplk. Holkovi zesílit ochranu objektu ÚV KSČ a budovy ministerstva vnitra na Letné, poskytnout ochranu všem členům PÚV KSČ mimo Kolděra, Biláka a Indry, kterým poskytují ochranu příslušníci II. správy HS-StB / AK B 127/
- po 23,45: plk. Šalgovič pověřuje plk. Kousku řízením opatření na I. správě MV, ukládá mu vyhlásit pohotovost, zajistit sklad zbraní a izolovat některé pracovníky včetně náčelníka I. správy LV pplk. Čady a jeho 1. zástupce pplk. Novéka / AK B 127/
- před půlnocí: do budovy Čs. rozhlasu v Praze se dostavil bývalý ústřední ředitel M.Lerko spolu s M.Vacíkem a Karlem Kratočem, náměstkem ústředního ředitele pro zahraniční vysílání. Lerko říká pracovníkům rozhlasu, že jej posílá Dub-

20. srpna 1968 - úterý
21. srpna 1968 - středa
- 20.8. - úterý
ček, aby zajistil odvysílání nějaké důležité zprávy /AK S
Lánský/
- kolem 24,00: na HS StB vyhlášena úplná pohotovost
 - kolem 24,00: na zasedání PÚV KSČ se dostavili prezident L. Svoboda a ministr vnitra J. Pavel
- 21.8. - středa
- 00,00 Rakousko uzavřelo hranice s Československem a Maďarskem
 - po 00,00: dispečer letištního provozu v Ruzyni se po telefonu dovídá, že letiště nesmí přijímat ani odbavovat žádná letadla
 - 00,20: gen. Dzúr vydává rozkaz pro velitelství ZVO, SVO, VVO, silniční sbor, VA, VPA, učiliště a dalším druhům vojsk EKO. Nařizuje: všechna vojska ponechat v kasárnách; štáby svazů a svazků povolati na pracoviště a neopouštět mírovou posádku, v žádném případě nepoužívat zbraně, sovětským vojskům na čs. území poskytnout maximální všestrannou pomoc
 - 00,45: gen. Dzúr vydává rozkaz velitelům 10. letecké armády a 7. armády protivzdušné obrany státu. Nařizuje: zákaz vzletu všech letounů; zabezpečit přistávání sovětských letounů na letištích Brno a Ruzyně; zákaz jakéhokoli použití zbraně; sovětským vojskům poskytnout všestrannou pomoc.
 - 00,45: plk. Šalgovič pověřuje dálkopisným rozkazem č. 424 L. Rataje vedením KS-StB v Ústí nad Labem s tím, že pokyny pro řízení obdrží od pplk. Rípla /AK B 127/

21. srpna 1968 - středa
- 21.8. - středa
- 00,55: plk. Šalgovič nařizuje náčelníkům KS-SNB /mimo Prahu/ dálkopisným rozkazem č. 425: 1/ vyhlásit ihned 100% pohotovost příslušníků; 2/ obsadit silami útvaru sdělovací prostředky - rozhlas, televizi, pošty, místní rozhlas a vysílačky radioamatérů, aby nemohly být zneužity k nepřátelským akcím proti ČSSR; 3/ vejít ve styk s vedoucími těchto prostředků a dohodnout, aby byly vysílány jen ty relace, které budou sloužit k zabezpečení klidu a veřejného pořádku; 4/ provést přísná opatření k zabezpečení ochrany budov SNB, skladů s výzbrojí a výstrojí, aby nemohly být zneužity nepřáteli. Uvedená opatření provést v naprosté konspiraci / AK B 127/
 - krátce před 01,00: gen. Dzúr sděluje A. Dubčkovovi a O. Černíkovi rozhodnutí Vojenské rady MNO /tj. vydané rozkazy/. O. Černík žádá Dzúra, aby se dostavil do vlády. Gen. Jamščíkov Dzúrovi odchoď nepovoluje
 - kolem 01,00: prezident Svoboda opouští zasedání PÚV KSČ a vrací se na Hrad, J. Pavel odjíždí na MV /7/
 - 01,00: plk. Klíma dává pokyn k vyřazení dozorčí služby na centrále MV v objektu na Letné, dozorčí služby v operačním štábu a spojovací ústředny. Spolu s pplk. Milatou a pplk. Rezkem zamezuje vstupu do objektu /AK B 127/
- 01,00: plk. Houska vyhláší pohotovost I. správy MV, nařizuje zajištění skladů s výzbrojí a výstrojí a organizuje izolaci některých příslušníků podle vypracovaného seznamu. Osobně odebírá služební průkazy 18 pracovníkům a posílá je domů: mezi nimi náčelník rozvědky Čada, jeho zástupce Novák a tři náčelníci odborů /AK B 127; ST 11 Zeiner/

21. srpna 1968 - středa

21.8. - středa

- asi 01,00 /?/: na ruzyňské letišti přijelo několik aut sovětského zastoupení společnosti Aeroflot, z nichž vystoupili kromě civilistů i důstojníci. V zahraniční výpravně byli přijati plk. Eliášem, velitelem vládní letky a pplk. Stachovským, náčelníkem pasové kontroly letiště Ruzyně
- 01,15. vedení HS-VB vyhláší 100% pohotovost pro příslušníky HS-VB a dává pokyny k posílení pořádkové služby ve velkých městech /AK B127/
- 01,15: skupina pracovníků StB přišla do budovy Čs. rozhlasu na Vinohradech
- po 01,15: vedení IV.správy HS-StB realizuje požadavek pplk. Rípla k zesílení operativní ochrany u zastupitelských úřadů USA, Velké Británie, Francie, Kanady, Jugoslávie a Rumunska / AK B127/
- 01,30: pplk. Molnár, náčelník KS.SNB v Praze, vydává příkaz k obsazení televizního vysílače Petřín, ústředny rozhlasu po drátě a mezinárodní telefonní ústředny /AK B127/
- asi 01,30: PÚV KSČ odhlasovalo většinou hlasů proti čtyřem /Bilák, Kolder, Rigo, Švestka/ text prohlášení "Všemu lidu Československé socialistické republiky", v němž se říká, že vstup vojsk Varšavské smlouvy byl proveden bez vědomí československých stranických a státních představitelů a hodnotí se jako "odporující nejenom všem zásadám vztahů mezi socialistickými státy, ale za porušení základních norem mezinárodního práva"
- mezi 01,30-01,45: z budovy ÚV KSČ byl Zd. Mlynářem telefonicky oznámen Čs. rozhlasu v Praze text provolání Všem li-

21. srpna 1968 - středa

21.8. - středa

du ČSSR

- mezi 01,30-02,00: PÚV KSS v Bratislavě po obdržení dálkopisného textu stanoviska PÚV KSČ odvolává své dřívější rozhodnutí a přijímá nové prohlášení na podporu stanoviska PÚV KSČ. M.Hruškovič se marně snaží telefonicky spojit s V.Bilákem v Praze. Do budovy ÚV KSS přichází s L.Novomeským G. Husák, který se k akci pěti má vyjádřit: "Vidíš Laco, co nám ten debil Brežněv zasa narobil" /Hübl:Cesty 18-19; Tvorba, č.14, 1990 - A.Žažký/
- krátce po 01,30: v Ruzyni přistávají dva sovětské vojenské letouny, z nichž je vysazeno několik desítek ozbrojených sovětských vojáků. Ti okamžitě obsazují hlavní letištní budovu, z níž vyhnějí na prostranství před budovou letištní personál a čekající cestující. Odzbrojují a zajímají též pracovníky OPK Ruzyně
- asi 01,50: ve vysílání Čs. rozhlasu byl až do 2 hodin několikrát přečten text prohlášení PÚV KSČ. Na příkaz ředitele Ústřední správy spojů Karla Hoffmanna byl však z provozu vyřazen vysílač na středních vlnách, takže většina posluchačů slyšela jen část první věty provolání. Vysílání bylo slyšitelné pravděpodobně jen v pražském rozhlase po drátě
- 01,50-02,00: vysílání textu Prohlášení PÚV KSČ vyvolává značnou desorientaci u pracovníků StB, kteří žádají proto další instrukce přímo od pplk. Rípla. Ten nařizuje: zabránit dalšímu vysílání, izolovat techniku, zajistit podmínky pro vysílání skutečného prohlášení PÚV KSČ /AK ST 11, Zeiner/
- krátce před 02,00: zahájena letecká výsadková operace.

21. srpna 1968 - středa

21.8. - středa

- Z letišť v Legnici, Vratislavi, Opoli, Katovicích a Krakově odstartovalo postupně asi 120 letadel typu AN 12 a 100 AN 24 s tanky, obrněnými transportéry a výsadkáři na palubách. Po krátké době přistávají pak na ruzyňském letišti v kratších než minutových intervalech. Do rána byla vysazena celá divize. Operaci zajišťovalo ve vzduchu asi 200 MIG 19 a MIG 21 a na 150 menších letadel a vrtulníků. Na letišti přítomen gen. Vítek, který z rozkazu ministra národní obrany gen. Džúra zajišťuje osvětlení přistávacích ploch a vstupuje do kontaktu se sovětskými jednotkami /AK B74/
- 02,00: pplk. Molnár informuje pplk. Karase, náčelníka HS-SNB Praha a později pplk. Křenka, náčelníka S-VB Praha, že z příkazu nového ministra vnitra plk. Šalgoviče se ujímá řízení opatření v souvislosti s příchodem spojeneckých vojsk /AK B127/
 - po 02,00: vedoucí tajemník MV KSČ v Praze B. Šimon odešel sdělit A. Dubčekovi návrhy vedení MV KSČ na některá naléhavá opatření: 1. svolat poradu delegátů zvolených na XIV. mimořádný sjezd; 2. připravit generální stávkou; 3. připravit svolání komunistickým stranám světa
 - 02,15: končí zasedání PÚV KSČ. Černík odjíždí na předsednictvo vlády, Švestka do redakce RUDÉHO PRÁVA, Kolder, Bilal a Indra na sovětské velvyslanectví. Ostatní zůstávají v kanceláři A. Dubčeka
 - 02,15: jsou přerušena veškerá telefonní spojení mezi Prahou a Vídní
 - 02,30: pplk. Ripl a pplk. Kožuch jménem plk. Šalgoviče požadují na IV. správě HS-StB sledování O. Šika a J. Pelikána.

21. srpna 1968 - středa

21.8. - středa

- Vedení IV. správy MV požadavek odmítá s tím, že k splnění úkolu neexistují zákonné podklady /AK B127/
- 03,00: štáb CO státu vydává pokyn podřízeným sloužícím a útvarům zabezpečit klid, neklást odpor opatřením spojeneckých vojsk, zabraňovat incidentům /AK B127/
 - 03,00: pplk. Kožuch vysílá z příkazu pplk. Ripla pětičlennou skupinu příslušníků StB do budovy ČTK s úkolem kontrolovat vstup do budovy a zamezit vstupu novinářů z kapitalistických států /AK B127/
 - kolem 03,00 /?/: K. Mazurov, alias gen. Trofimov odlétá z Moskvy do Prahy. /Nezjištěno, zda údaj v moskevském nebo středoevropském čase/
 - kolem 03,00: v budově předsednictva vlády byl internován sovětskými výsadkáři předseda vlády O. Černík. Spolu s ním zadrženi L. Štrougal, F. Hamouz, Boček, Dvořák, Hůla, Borůvka a další
 - 03,00 NSR: vyhlášen poplach hraniční policii
 - kolem 03,00 /?/: maršál Grečko přikazuje gen. Pavlovskému přesunout se i se štábem z Legnice do Prahy
 - kolem 03,00: v Liberci došlo k incidentům mezi projíždějícími sovětskými jednotkami a místním obyvatelstvem. V důsledku střelby sovětských vojáků došlo k vážným zraněním a prvním obětem na životech
 - 03,30: na hranicích mezi ČSSR a NSR se objevují první so-

21. srpna 1968 - středa

21.8. - středa

větské jednotky /TRUPPENDIENST, 1969/1/

- 04,20: agentura TASS vysílá oficiální prohlášení, podle něhož vstoupila vojska Varšavské smlouvy do ČSSR na žádost čs. stranických a státních činitelů. Jejich jména nejsou uvedena
- asi 04,30: k budově ÚV KSČ dorazily první sovětské obrněné vozy, vedené autem sovětského velvyslanectví. Před budovou je sovětským vojákem postřelen a těžce zraněn Antonín Jarušek /31 let/. Asi v 05,00 začali vojáci obsazovat budovu ÚV KSČ
- 04,30: Čs. rozhlas v Praze začal normální ranní provoz. Vysílal provolání PÚV KSČ a další zprávy a komentáře ke vstupu cizích vojsk
- po 04,30: v průběhu vysílání Čs. rozhlasu požaduje několikrát pplk. Řípl zásahy, které by toto vysílání přerušily. Tyto příkazy však již nebyly skupinou příslušníků StB respektovány /AK ST 11, Zeiner/
- asi 04,45: na příkaz K.Hoffmanna je přerušen provoz všech vysílacích stanic. Krátce na to se pracovníci spojují telefonicky obracují na J.Smrkovského na ÚV KSČ a informují ho o příkazu K.Hoffmanna. Smrkovský označuje příkaz za protistátní a nařizuje vysílače opět zapnout /AK A511/5, ZN 21. 8.68/
- asi 05,00 /?/: na ruzyňském letišti v Praze přistál speciál se členem PB ÚV KSSS K.T.Mazurovem alias generálem Trofimovem, který byl pověřen politickým řízením celé intervence /Nezjištěno, zda údaj v moskevském nebo středoevropském čase/

21. srpna 1968 - středa

21.8. - středa

- kolem 05,00: na ruzyňské letišti přilétá z polské Legnice gen. Pavlovskij. Spolu s gen. Jamščikovem, jenž na něj čeká na letišti, odjíždí na gen. štáb ČSLA, kde zřizuje prozatímní velitelské stanoviště. Hned po příjezdu na GŠ jedná Pavlovskij s gen. Dzúrem
- kolem 05,00: v kanceláři A.Dubčeka na ÚV KSČ jsou sovětskými vojáky zadrženi A.Dubček, J.Smrkovský, F.Kriegel, J.Špaček, B.Šimon, Š.Sádovský, V.Slavík, M.Jakeš, A.Kapek, Z.Mlynář a další
- 05,00 /05,157/: plk. Šalgovič ukládá pplk. ing. Cirusovi, náčelníku VI. správy MV a plk. Bokrovi provést opatření k zabránění vysílání Čs. rozhlasu. Jmenovaní upozorňují, že VI. správa k tomu nemá potřebné technické prostředky /AK B127, B56/
- 05,15: z vesnice Wildruf u Drážďan začíná česky a slovensky vysílat na vlnové délce 210 m, tj. 1430 kHz proinvační stanice VLTAVA /vysílá až do 12.2.1969/. Špatnou češtinou je čteno prohlášení TASSu o vstupu vojsk VS do ČSSR
- 05,45: vysílač VLTAVA rozšiřuje provolání vrchních velení pěti intervenujících zemí, adresované čs. armádě s výzvou, aby se nedala zneužít provokatéry a aby byla připravena ke společné akci proti všem útokům na socialistické vymoženosti
- kolem 06,00: Čs. rozhlas v Praze vysílá osobní vzkaz A.Dubčeka, který se obrací na čs. pracující s prosbou, aby nastoupili na svá obvyklá pracoviště, neboť to je v tomto okamžiku jediná možnost

21. srpna 1968 - středa

- 21.8. - středa
- kolem 06,00: plk. Šalgovič dává příkaz, aby "do ochrany byl vzat" Č.Císař. Úkol provádějí mj. Belán, mjr. Greguš z KS-SNB Bratislava a pplk. Macháček z KS-SNB Praha a přivádějí Císaře z jeho bytu do budovy KS-SNB Praha /AK B127/
 - 06,00: plk. Šalgovič žádá plk. Šebora o provedení technických opatření k zastavení rozhlasového vysílání do doby, než bude dán souhlas k zveřejnění prohlášení vedoucích stranických a státních orgánů. Plk. Šebor upozorňuje na neřešitelnost po technické stránce a že takový zásah není věcí Bezpečnosti /AK B127/
 - ráno: L.Svoboda hovoří telefonicky s L.I. Brežněvem
 - ráno: na příkaz pplk. Molnéra dochází k izolaci skupiny příslušníků S-StB Praha prap. Železnova, ppor. Berana, mjr. Mejstříka, kpt. Slováka, npor. Vajse, por. Kavčiaka, ppor. Lapáčka a kpt. Horáka. Po odebrání zbraní jsou soustředěni do místnosti střežené dvěma příslušníky. Opatření je odůvodněno jejich vlastní bezpečností vzhledem k jejich dřívější činnosti. Izolace zakončena v odpoledních hodinách téhož dne /AK B127/
 - ráno: v klubu ÚV KSČ v Praze na Příkopech se scházejí někteří členové a pracovníci ÚV. Přijali rezoluci na podporu prohlášení PÚV KSČ. Vyslána delegace /Vodslon, Vaculík, Noček, Rákosník/ do budovy ÚV KSČ navázat spojení s Dubčekem, odevzdat přijatou rezoluci a dohodnout další postup. Do budovy ÚV KSČ nebyla delegace vpuštěna
 - krátce po 06,30: Čs. rozhlas vysílá výzvu členů předsednictva Národního shromáždění Zedníka, Žiaka a Poledňáka

21. srpna 1968 - středa

- 21.8. - středa
- všem členům předsednictva NS, aby se dostavili na zasedání
 - 06,35: Čs. rozhlas vysílá výzvu k lidu, aby zachoval klid a čelil obsazení pasivní rezistencí
 - 06,50: je obsazena budova Čs. rozhlasu v Ostravě
 - 06,53: zahájeno vysílání Čs. televize v Praze. Vzhledem k tomu, že vysílač na Petříně byl obsazen sovětskými vojsky, vysílal přímo vysílač Cukrák u Zbraslavi
 - před 07,00: prezidium ČSAV v Praze se sešlo k mimořádnému zasedání. Přijato prohlášení, jež v 08,12 vysílala Čs. televize. Dále přijata řada dokumentů, prohlášení a výzev, adresovaných velvyslanectví SSSR, /protest proti nezákonné okupaci/, sovětským vojákům, vědcům celého světa a pod.
 - 07,00: Čs. rozhlas vysílá výzvu k členům Národního shromáždění, aby se zúčastnili mimořádného zasedání NS. Vyzývá rovněž delegáty mimořádného sjezdu KSČ k účasti na sjezdu
 - kolem 07,30: dochází k prvním střetům mezi sovětskými vojáky a Pražany před budovou Čs. rozhlasu. V dalších hodinách zde byli zastřeleni 3 lidé, zraněno a hospitalizováno 52 osob, 12 osob bylo usmrceno explozí muničního vozidla a dva lidé se zabili skokem z okna hořícího domu naproti Čs. rozhlasu
 - ráno: na velitelství Pohraniční stráže v Praze přichází v doprovodu plk. Františka Častuláka a mjr. Bohumila Cardy /?/ operační skupina sovětské armády složená z důstojníků KGB a Vnitřních vojsk SSSR, vedená bývalým poradcem

21. srpna 1968 - středa

- 21.8.- středa
u PS gen. Oničkinem. Pro odpor většiny důstojníků velitelství skupina později opouští budovu
- 08,00: sovětské jednotky obsazují Čs. rozhlas v Bratislavě
 - 08,00: sovětská vojska obsazují budovu ministerstva vnitra na Letné /AK B127/
 - 08,00: ředitel ČTK M.Sulek přináší do ČTK text prohlášení skupiny čs. státních a stranických činitelů se žádostí Sovětskému svazu o pomoc. ČTK odmítla prohlášení vydat
 - mezi 08,00-08,30: z rozkazu pplk. Rippl vybrána skupina šesti lidí z 5. a 7. odboru 2.správy HS StB, která dostala za úkol tvořit ochranu sovětskému poradci na kontrarozvědce Muchinovi. Kolem 09,30 skupina odjela na sovětské velvyslanectví. Asi od 11,00 z rozkazu Muchina členové skupiny naváděli kolony sovětských vojsk k budovám různých institucí v Praze /AK A511/
 - 08,30: Čs. rozhlas vysílá první poselství prezidenta Svobody k národu
 - 08,30: do studia Čs. televize v objektu Měššianské besedy ve Vladislavově ulici vtrhla skupina sovětských vojáků, vedená vedoucím pracovníkem ČsTV Karlem Kohoutem: vysílání násilně přerušeno, přítomní vyhnáni a televizní zařízení rozstříleno. Část pracovníků přešla do náhradního pracoviště ve Vodňákově ulici, část odjela na vysílač Cukrák /AK ST 3, Lénský/
 - 08,30: v Liberci dochází ke střetu mezi sovětskými vojsky a obyvatelstvem. Střelbou usmrceno 6 osob, větší počet zraněn

21. srpna 1968 - středa

- 21.8. - středa
- po 08,30: sovětské vojáci obsazují operační studio Čs. rozhlasu na Vinohradské třídě a zabraňují dalšímu vysílání. V 08,45 přebírá vysílání podle dohody ostravské studio
 - 09,00: ředitel ČTK M.Sulek svolává poradou šéfredaktorů agentury a vydává příkazy zakazující vydávat zprávy, že se ČSSR obrací o pomoc k OSN a že se v ČSSR ozývají žádosti o neutralitu. Zakazuje vstup do budovy zahraničním zpravodajům, vyjma zpravodajům ze socialistických zemí. Svého náměstka L.Fišera a technickoadministrativního ředitele K.Jiráka posílá na dovolenou /TVORBA, 29.9.69/
 - asi 09,00: v kanceláři pplk.Molnéra na KS SNB vytvořena 12ti členná skupina z příslušníků pohybujících se v té chvíli v okolí Molnérovy kanceláře. Molnár jim říká, že pojedou na ÚV KSČ a vezmou do ochrany soudruhy Dubčeka, Smrkovského, Kriegl a Pavla a převezou je na KS SNB, kde bude zajištěna jejich bezpečnost. Molnár zdůrazňuje, že jde výslovně o ochranu těchto soudruhů a že mají splnit každé jejich přání. Na dotaz, zda si mají vzít zbraně, Molnár říká, že mohou /AK A511-1/5/
 - kolem 09,00: je obsazena budova Čs. rozhlasu v Praze
 - kolem 09,00 /7/: do kanceláře A. Dubčeka na ÚV KSČ přicházejí 2 sovětské důstojníky a 3 příslušníci StB a odvádějí Dubčeka, Smrkovského, Kriegl a Špačka. Před tím jim příslušník StB /R.Hoffman, K.Dubský / oznamuje, že jsou zatčeni jménem revolučního tribunálu, vedeného A.Indrou. Během internování funkcionářů PÚV KSČ prováděl sovětský důstojník v budově ÚV KSČ klasifikaci přítomných čs. občanů podle seznamu, který měl v ruce a s pomocí tajemníka sekretariátu

21. srpna 1968 - středa

21.8. - středa

ÚV KSČ Zbyňka Sojáka. Výsledek klasifikace byl rozhodující pro to, kdo může budovu opustit a kdo nikoliv /AK A511/

- 09,10: plk. Šalgovič vydává náčelníkům KS-SNB dálnopisný rozkaz č. 427, aby vyčkali prohlášení nového vedení KSČ a státu a zajistili na správách normální chod práce a zasílání všech zpráv týkajících se vzniklé situace na "centrum-vnitro"/AK B127, AK B56, A511/
- dopoledne: po příchodu na pracoviště žádá plk. Padrůněk telefonicky plk. Šalgoviče o vysvětlení jaké vydává příkazy, kým je řízen, proč povolal do služby plk. Klímu a a jaké je jeho postavení. Šalgovič sděluje, že se řídí svým svědomím a žádné mimořádné rozkazy nevydává. Padrůněk žádá, aby příkazy náčelníkům KS-SNB byly s ním konzultovány v souladu se služebními předpisy /AK B127/
- dopoledne: na základě telefonického rozhovoru s prezidentem republiky dává plk. Šalgovič příkaz pplk. Kolnérovi k propuštění Č.Císaře /AK B127/
- dopoledne: na sovětský pokyn organizovali V.Šalgovič a náčelník 7. odboru II.správy StB Albin Kožuch zatčení ředitele ČST Jiřího Pelikána a místopředsedy vlády Oty Šika. Jejich telefonický rozhovor byl odposlechnut a sdělen branně-bezpečnostnímu výboru NS. Vyplynulo z něj rovněž, že sovětská strana má zájem o internaci prof. Václava Černého a Václava Havla a o vypátrání pobytu ministra vnitra J.Pavla /AK B85/
- dopoledne: pplk. Štefan Hubina organizuje akci skupiny pracovníků StB /vedené mjr. Michalem Sidoržakez/ k přerušení vy-

21.srpna 1968 - středa

21.8.- středa

sílání vysílače Žižkov a k zajištění náhradního vysílání dle požadavků Sovětů. Velvyslanectví SSSR k akci mělo poskytnout dva obrněné vozy k hrozbě zaměstnancům spojů v případě odporu. Akce odvolána pro nedostatek techniků /AK A511/

- před 09,30 /7/: z kanceláře A.Dubčeka na ÚV KSČ jsou sovětskými důstojníky odvedeni B.Šimon, M.Jakeš a A.Kapek. Šimon je přiřazen ke skupině A.Dubčeka
- 09,30: před budovu ÚV přijel uzavřený sovětský obrněný vůz, v němž byli odvezeni Miloš Jakeš, Oldřich Voleník a Antonín Kapek
- 10,00: sovětské vojenské jednotky začaly vyklízet redakci a tiskárnu RUDÉHO PRÁVA v Praze
- kolem 10,00: J.Lenárt přijíždí na sovětské velvyslanectví. Zde již Kolder, Indra, Biřak, Švestka, Hoffmann, Chňoupek, Pavlovský a další. Se skupinou jedná Červoněnko. Biřak, Indra, Kolder hovoří odtud telefonicky s L.Brežněvem
- 10,07: zahájena 85.mimořádná schůze předsednictva Národního shromáždění /přerušena 10,20/. Přijata výzva předsedům vlád a předsedům parlamentů zemí Varšavské pětky, schválen dopis předsednictva Národního shromáždění sovětskému velvyslanectví a určena delegace, jejímž posláním bylo sdělit sovětskému velvyslanci stanovisko PNS a poté navázat styk s prezidentem Svobodou. Složení delegace: Fierlinger /vedoucí/, Poledňák, Špálovský, Zedník, Žiak a Kaigl
- po 10,00: MV KSČ v Praze vydal prohlášení ke komunistickým stranám světa /autoři M.Hájek, J.Litera, J.Sládek/ a stano-

21.srpna 1968 - středa

21.8. - středa

visko k situaci adresované občanům hlavního města

- 10,15: Čs. televize a Čs. rozhlas vysílají výzvu představitelů tvůrčích a uměleckých svazů k uskutečnění dvouminutové manifestace ve 12 hodin
- 10,20: delegace předsednictva Národního shromáždění odjíždí na sovětské velvyslanectví
- 11,00: v důsledku nárazu sovětského tanku do sloupu podloubí hotelu Radnice v Liberci došlo ke zřícení čelní stěny hotelu. Pod jejími troskami bylo zraněno několik osob a jeden člověk usmrčen
- 11,00: plk. Bokr odchází na pokyn na sovětské velvyslanectví, kde je žádán A.Indrou, aby provedl nějaká opatření proti vysílání Čs. rozhlasu. Žádná opatření však provedena nebyla /AK B127/
- kolem 11,00: na ruzyňském letišti přistávají letadla s bulharskými vojáky, kteří zaujímají bojové postavení v prostoru letiště /AK L915 /
- kolem 11,00: je obnoveno vysílání pražského rozhlasu
- 11,30: Čs. rozhlas hlásí, že v dopoledních hodinách zasedal ÚV Čs. strany socialistické a vydal k nastalé situaci prohlášení "Jediné řešení-odchod vojsk"
- asi 11,40: ustává televizní signál z vysílače Cukrák, který je obsazen sovětskými jednotkami /AK ST 3, Lánský/
- 11,43: zahájena schůze Národního shromáždění, která po pře-

21.srpna 1968 - středa

21.8. - středa

rušení ve 12,15 byla znovu zahájena ve 14,35 jako 26. mimořádná schůze pléna NS

- 11,50: je obsazena budova Čs. rozhlasu v Plzni
- 12,00: v Praze generální stávka
- kolem 12,00: v hotelu Praha se shromáždilo 22 členů a kandidátů ÚV KSČ /mj. V.Kadlec, O.Kaderka, M.Vaculík, F.Vodslon, L.Jankovcová, I.Skéla, M.Zavadil, J.Havlín, L.Adamec, B.Kozelka/. Vydávají prohlášení na podporu stanoviska PÚV KSČ. Žádají propuštění zadržovaných představitelů a vyzývají všechny občany ke klidu a rozvaze
- po 12,00 /?/: A.Dubček, J.Smrkovský a F.Kriegel odvezení ve dvou transportérech z bučovy ÚV KSČ na ruzyňské letiště
- 12,25: Čs. rozhlas vysílá v několika jazycích výzvu spisovatelům, intelektuálům a umělcům celého světa na podporu Československa. Podepsán Svaz spisovatelů, výtvarných umělců, architektů, filmových a televizních pracovníků, novinářů ČSSR
- 12,55: Čs. rozhlas vysílá prohlášení skupiny členů čs. vlády, že stojí za všemi legálně zvolenými státními a stranickými orgány a prohlášením PÚV KSČ "Všemu lidu ČSSR" a že ob - sazení Československa považují za nezákonný akt. Prohlášení podepsali: J.Hanus, Vl.Kadlec, J.Krejčí, B.Machačová, Fr.Penc, St. Rázl, B.Sucharda, K.Štancel, Vl.Vlček, V.Hromádka
- odpoledne: plk. Padrůněk a pplk. Hošek jsou sovětskými orgány internováni v bučově MV na Letné /AK B127/

21. srpna 1968 - středa

- 21.8. - středa
- odpoledne: 27 libereckých kulturních pracovníků vydává Výzvu spoluobčanům, koncipovanou V. Havlem
 - kolem 14,00 v Ostravě: dav asi 700 lidí napadl budovu Krajské správy StB v Bráfově ulici. Došlo k vyvrácení železných dveří u vchodu a k rozbití oken. Příčinou přítomnost sovětských vojáků v budově
 - 14,35: zahájeno 26. mimořádné zasedání pléna Národního shromáždění. Přijato prohlášení odsuzující okupaci Československa a žádající propuštění všech ústavních činitelů a odchod vojsk pěti států Varšavské smlouvy
 - 16,00: prezident Svoboda přijímá na Pražském hradě D. Koldeřa, V. Biláka, A. Indru a J. Lenárta. Přítomen též vedoucí Kanceláře prezidenta republiky L. Novák. V asi hodinovém rozhovoru s nimi diskutuje o návrhu na utvoření dělnicko - rolnické vlády, včetně personálních otázek. Svoboda podmínil další jednání poradami s ostatními členy PÚV KSČ a legální vládou
 - 16,00: plk. Šalgovič ukládá pplk. Hubinovi, aby vešel ve styk s ředitelem Ústřední správy spojů K. Hoffmannem a byl mu nápomocen při plnění úkolů ve vztahu k rozhlasu. Hubina odjíždí na sovětské velvyslanectví, kde je instruován A. Indrou jak zajistit splnění příkazu K. Hoffmanna k přerušení vysílání Čs. rozhlasu. V této věci se zde angažuje též přítomný J. Lenárt /AK B127, SF 11, Zeiner/
 - 16,15: do budovy Ústřední správy spojů přichází náměstek ministerstva spojů SSSR Klovov a jedná s K. Hoffmannem údaj-

21. srpna 1968 - středa

- 21.8. - středa
- ně o zřízení 10ti přímých linek do Moskvy. Jednání skončilo kolem 22,00 /AK A511/
 - před 17,00: O. Černík odvezen z budovy předsednictva vlády na letiště do Ruzyně. V budově zůstávají L. Štrougal, F. Hamouz, Boček, Dvořák a Hůla. Borůvka odjíždí do budovy NS, kde se připojuje k delegaci vlády k prezidentovi
 - 17,00: ze sovětského velvyslanectví odjela skupina pracovníků KGB ve Volze s doprovodem pancéřového vozu k budově ÚV KSČ, aby odvezla zatčeného tajemníka MV KSČ Praha B. Šimona na letiště v Ruzyni /AK ST11, Zeiner/
 - kolem 17,00: po Praze se šíří zpráva, že se Č. Císařovi při převážení z Bartolomějské ulice na sovětské velvyslanectví podařilo uniknout a odjet z Prahy. Císař, propuštěný dopoledne na přímý rozkaz V. Šalgoviče, se pak skrývá až do 26. 8. na chatě svého přítele v Kersku
 - asi 17,00: prezident Svoboda přijímá členy vlády, vedené prozatímně B. Macháčovou /v delegaci mj. Kadlec, Kučera, Krejčí, Borůvka, Sucharda/. Ministři jednotně požadují propuštění O. Černíka a setrvání celé vlády ve funkci. Svoboda oznamuje, že o propuštění internovaných představitelů bude jednat a ujišťuje ministry, že bez legální vlády neučiní žádná rozhodnutí
 - 18,00: v hotelu Praha se scházejí někteří členové ÚV /celkem asi 50 lidí, mj. Piller, Jakeš, Krutina, Pastyřík, Pavlovský, Sédovský, Kalina, V. Šimečka, J. Macek, M. Vaculík, A. Jirásková, L. Jankovcová, L. Hrdinová, V. Kabrna/. Večer přijíždějí ze sovětského velvyslanectví Bilák, Kolder, Indra, Lenárt,

21. srpna 1968 - středa

21.8. - středa

Mestek. Přijato prohlášení hlásící se k provolání PÚV KSČ, k Akčnímu programu a žádající rovněž navazování kontaktů s velením intervenčních vojsk. Vytvořena 4členná skupina /Bilák, Lenárt, Pavlovský, Rytíř/ k jednání s intervenčním vedením o propuštění zadržovaných stranických a vládních představitelů

- 19,00: čs. vláda vydává prohlášení "Všemu lidu Československa", odsuzující invazi. Za nepřítomného O.Černíka přebírá funkci premiéra B.Kachačová-Dostálová
- 19,00: plk. Šalgovič na návrh plk. Housky pověřuje plk. Žemlu řízením I.správy Mv /AK B127/
- 19,00: v budově VŠE předporada delegátů na XIV. sjezd KSČ z Prahy, Středočeského a Severočeského kraje. Rozhodnuto konat sjezd v Praze - Vysočanech. Tajemníci pražského Mv KSČ J.Kotrč a B.Rattinger vyslání do hotelu Praha o tom informovat zde shromážděné členy ÚV KSČ
- 19,45: Zč. Mlynář, Š.Sádovský, V.Slavík, F.Barbárek a E.Rigo propuštění ze zajetí na ÚV KSČ
- 21,00: plk. Šalgovič oznamuje pplk.Čadovi a pplk. Kovákoví, že na přání sovětských soudruhů bude na I.správě Mv velet plk. Žemla a oni zatím své funkce nebudou vykonávat /AK B127/
- 21,00 - ČSSR - PLR: čs. velvyslanec ve Varšavě předal náměstkovi ministra zahraničních věcí PLR Kruczkowskému protestní notu proti okupaci Československa /Nota vrácena 24.8. poslem do vrátnice čs. ZÚ ve Varšavě/ /AK K1261/

21.srpna 1968 - středa

21.8. - středa

- 21,15 : depeše MZV ČSSR stálé misi ČSSR při ONS v New Yorku oznamuje neúčast ministra Hájka na zasedání Rady bezpečnosti "vzhledem k určitým možnostem přímých jednání mezi ČSSR a pěti vládami" /AK K 1252/
- 22,15: M.Jakeš telefonuje ze sovětského velvyslanectví plk. Šalgovičovi a vytýká mu, že nedělá aktivní opatření, neboť na ZÚ SSSR se dostavila skupina pracovníků StB, kteří si stěžovali, že Šalgovič nepodniká aktivní kroky /AK L 730/
- 22,30: v Čs. rozhlase druhý projev prezidenta L.Svobody
- v noci: plk. Šalgovič dává příkaz náčelníku VI. správy Mv k vytištění 1500 kusů "Výzvy velitele spojeneckých vojsk v Praze a ve Středočeském kraji k obyvatelstvu" /AK B 127/
- v noci: Jiří Hájek volá z Bělehradu do New Yorku na čs. misi při OSN. Velvyslanec Jan Kužík mu oznamuje, že dostal z Prahy pokyn, aby se zasedání Rady bezpečnosti neúčastnil. Hájek mu nařizuje, aby ihned šel na jednání Rady bezpečnosti a tam přečetl stanovisko čs.vlády, odsuzující okupaci /AK L 1586, Hájek/
- v noci: místopředseda vlády O.Šik volá z Bělehradu na Pražský hrad L.Svobodovi a sděluje mu, že Jiří Hájek vystoupí v OSN. "Svoboda mu prý na to nic neřekl" /AK L 1586, Hájek/
- gen. Trofimov /K.Mazurov/ ve zprávě Kosyginovi: "Dzúr a Mocha splnili ujednání a také generál Peprný splnil slib. Po 2.hodině /moskevského času/, když vkročila vojska, Dzúr svolal Vojenskou radu a rozhodli se, že nebudou klást odpor /AK Z/P 6 /

21. srpna 1968 - středa

- 21.8. - středa
- velitel Západního vojenského kruhu gen. Stanislav Procházka, náčelník politické správy gen. Frybert a vojenská rada ZVO posílají po kurýrovi generálu Jakubovskému dopis, v němž označují intervenci za okupaci a porušení všech norem mezinárodního práva
 - vydáno Prohlášení ÚRO a předsedů Odborových svazů stavící se plně za prohlášení prezidenta, vlády a PÚV KSČ. ÚRO též odesílá dopis všem odborovým organizacím světa se žádostí, aby "v zájmu lidskosti všemi prostředky protestovaly proti ... násilnému činu" /intervence/
 - Emil a Dana Zátokovi vydávají prohlášení, v němž žádají vyloučení sportovců ze země agresora z účasti na olympijských hrách v Mexiku
 - BULHARSKO: tisk uveřejňuje oficiální prohlášení agentury BTA o poskytnutí vojenské pomoci pěti státům Varšavské smlouvy "bratrskému čs. lidu" na "žádost stranických a státních činitelů ČSSR"
 - MAĎARSKO: tisk uveřejňuje oficiální prohlášení agentury MTI o "poskytnutí pomoci, včetně ozbrojené, bratrskému čs. lidu s cílem odvrátit nebezpečí kontrarevolučního zvratu". "Společná pomoc bratrských zemí je v souladu s bratislavským prohlášením", v němž představitelé šesti zemí prohlásili, že "ochrana a upevnění socialistických vymožeností je společnou internacionální povinností všech socialistických zemí
 - NDR: list NEUES DEUTSCHLAND a další tisk uveřejňují prohlášení ÚV SED, Státní rady NDR a rady ministrů NDR "Všem občanům a občanům NDR!" o vstupu vojsk pěti do ČSSR. V prohláše-

21. srpna 1968 - středa

- 21.8. - středa
- ni se říká, že "20. srpna zahájili činitelé strany a státu v ČSSR, věrní socialismu, otevřený boj proti kontrarevolučním rejdům, na ochranu socialistického pořádku". Země varšavské pětky vyhověly žádosti těchto činitelů o poskytnutí okamžité pomoci, včetně vojenské
- POLSKO: TRYBUNA LUDU a další tisk uveřejňují text prohlášení polské vlády "Na pomoc bratrskému národu" o vstupu vojsk pěti do Československa. W. Gomulka referuje o událostech v Československu na setkání s šéfredaktory tisku, rozhlasu a televize
 - RUMUNSKO: společná zasedání ÚV RKS, Státní rady a vlády označilo zásah v Československu za "těžké porušení národní suverenity bratrského svobodného a nezávislého socialistického státu, principů, na nichž jsou založeny vztahy mezi socialistickými zeměmi a jednocyslně uznávaných norem mezinárodního práva". Okupaci Československa "nemůže nic ospravedlnit"
 - SSSR: moskevská PRAVDA a IZVESTIJE uveřejňují oficiální prohlášení TASSu o poskytnutí neodkladné pomoci, včetně vojenské čs. lidu na základě prosby stranických a státních činitelů ČSSR. PRAVDA uveřejňuje rovněž stať Jurije Žukova "O co usilovali. Výpočty a chyby nepřátel československého lidu"
 - SSSR: básník Jevgenij Jevtušenko zaslal A. Kosyginovi a L. Brežněvovi telegram: "Jsem hluboce přesvědčen, že naše akce v Československu je tragickým omylem a těžkou ranou sovětsko-československému přátelství a světovému komunistickému hnutí. Snižuje naši prestiž ve světě i v našich vlastních očích."

21. srpna 1968 - středa

- 21.8. - středa
- SSSR: v Moskvě pozdě večer na Aničkinově mostě vyvěsil dvacetiletý Leningraďan Boguslavskij heslo "Erežněve, ruce pryč od Československa". Bezprostředně na to je zatčen a za dva týdny odsouzen podle článku 70 trestního zákona na pět let vězení se zprísňujícím režimem
 - FRANCIE: prezident CH.de Gaulle označil vstup pěti do Československa za politováníhodný krok, který ohrožuje snahu po uvolnění v Evropě. SSSR se zjevně ještě neocpoutal od politiky bloků, kterou přinesly jaltské dohody
 - ITÁLIE: ministr zahraničí Giuseppe Medici v prohlášení k okupaci Československa prohlásil, že Itálie v nejbližší době nepodepíše Smlouvu o nešíření jaderných zbraní
 - JUGOSLÁVIE: prezident J.B.Tito odsoudil intervenci v Československu
 - RAKUSKO: prezident Franz Jonas přerušil dovolenci a vrátil se do Vídně k jednání s kancléřem dr. Klausem o opatřeních k zajištění bezpečnosti státu. Ministerstvo vnitra uzavřelo hranice mezi Rakouskem, Československem a Maďarskem. Ministerstvo obrany vyhlásilo pohotovost armády a zesílilo jednotky na československo-rakouských hranicích
 - USA: prezident L.Johnson odsoudil sovětskou invazi do Československa, odmítl však jiné reakce než diplomatické. Tiskový mluvčí Bílého domu George Christian oznámil, že rozhovory se SSSR o limitaci jaderných zbraní budou pokračovat i přes sovětskou okupaci Československa
 - V.BRITÁNIE: ministr zahraničí Michael Stewart předal sově-

21.srpna 1968 - středa

21.8. - středa

skému velvyslanci v Londýně Smirnovskému protest vlády proti obsazení Československa

- OSN: generální tajemník OSN U Thant sdělil J.Malikovi, že podle jeho názoru jde o nejstrašnější chybu, kterou SSSR mohl udělat. Poukázal zejména na jistý dopad v USA, na růst antipatie k OSN. Vývoj byl vržen o 15 let zpět /AK K 463/
- OSN: zástupci Dánska, Francie, Kanady, Paraguaye, USA a Velké Británie prosazují přes odpor SSSR a Maďarska okamžité svolání Rady bezpečnosti k projednání nastalé situace v Československu. Sovětský delegát Jakob Malik odmítá projednávání československé otázky s tím, že jde o vnitřní záležitost ČSSR a společnou věc socialistických zemí: vojska SSSR a jeho spojenců vstoupila do Československa na výslovnou žádost čs. vlády. Československý delegát J.Mužik sděluje, že z čs. vedení nikdo o zásah pěti zemí Varšavské smlouvy nepožádal a čte prohlášení PÚV KSČ, MZV, předsednictva Národního shromáždění, odmítající vojenskou intervenci v ČSSR
- SOCIALISTICKÁ INTERNACIONÁLA: byro SI v prohlášení označilo intervenci pěti zemí do Československa za "akt agrese imperialistického charakteru". Generální rada SI, která měla ve dnech 21. - 24.8. mít v Kodani své výroční zasedání, přerušila 22.8. v důsledku událostí v ČSSR své jednání
- MKII: zásah pěti zemí v Československu odsoudily VV KS Austrálie, PB ÚV KS Belgie, PB ÚV Francouzské KS, vedení Italské KS, KS Izraele /Mikunisova frakce/, KS Řecka /Partsalidisova frakce/, ÚV Rumunské KS, švýcarská strana práce, politický výbor KS V.Británie, předseda KS Švédska C.Hermannson /ten žádal přerušování diplomatických vztahů Švédska a SSSR

21.8. - středa

do doby, dokud sovětská vojska neopustí území Československa/. Zásah schválily nebo podpořily: KS Řecká /Kolliani-sova frakce/, Lucemburská KS, KS Německá /KDP/, Jednotná socialistická strana Západního Berlína /SEW/, PB ÚV Syrské KS /ta k argumentaci v duchu Moskvy navíc dodává, že pří-padný úspěch imperialismu v ČSSR by způsobil velké škody boji arabského lidu za likvidaci důsledků izraelské agrese/

22.8. - čtvrtek

- 01,30: skončila schůze části členů ÚV KSČ v hotelu Praha
- 02,00: V.Šalgovič žádá telefonicky MNO M.Dzúra o pomoc při zaměření neznámého pražského vysílače. Dzúr určil gen. Bendu. Benda posléze oznámil pplk. Riplovi, že stanici zna-jí, ale nesdělí mu ji, jen osobně Šalgovičovi. Šalgovič, Ripl a 2 sovětské důstojníci odjeli na MNO /AK B 74/
- 03, 00: sovětské jednotka obsadila redakci a tiskárnu SVO-BODNÉHO SLOVA
- ráno: Sověti obsazují budovu Svazu novinářů a redakci RE-PORTÉRA. Část redakce nachází dočasný úkryt v budově Záchyt-né protialkoholní stanice v Apolinářské ulici
- ráno: náčelník VII. správy /radiokontra a spojovací/ plk. Šebor vydává příkaz k zastavení rušení pořadů Svobodné Ev-ropy s tím, aby vysílačů mohlo být použito pro potřeby vy-sílání Čs. rozhlasu a k rušení stanice Vltava. V 07,30 plk. Šalgovič žádá plk. Šebora o zvážení tohoto rozkazu /AK B127/

22. srpna 1968 - čtvrtek

22.8. - čtvrtek

- po 07,00: zasedání Vojenské rady MNO. Gen.Dzúr nabízí vlast-ní demisi. Po zasedání VR Dzúr spolu s gen. Bedřichem odjíždí na Pražský hrad k rozhovoru s L.Svobodou
- 08,00: V.Šalgovič vydává opět příkaz Ing. Cirusovi k zabráně-ní vysílání Čs. rozhlasu. Ten odmítá /AK B56/
- po 08,00: skupina sovětských vojáků pronikla do budovy ČSAV na Národní třídě
- po 08,00: plk. Šalgovič svolává poradou za účasti pplk. Rip-la, plk. Demjana, pplk. Janovce a mjr.Jílka. Údajně prý vy-zývá přítomné, aby dbali, že nebudou provedena žádná nezá-konná opatření orgány StB. V té době Čs. rozhlas vysílá zprá-vu, že Šalgovič je zrádce a že StB zatýká československé ob-čany. Je vyzýván přítomnými, aby zprávu dementoval /AK B127/
- 08,40: pplk. Hrbina žádá plk. Šalgoviče o poskytnutí tech-nika k provedení opatření na ústředně rozhlasu po drátě v Praze /AK B127/
- 08,55: redakce ZEMĚDĚLSKÝCH NOVIN byla obsazena sovětskými vojáky
- 09,00: plk. Šalgovič opouští budovu StB v Sadové ulici a od-jíždí na sovětské velvyslanectví. Zpět se již nevrátil /AK B 127/
- 09,00: plk. Houska odchází z budovy na sovětské velvysla-nectví /AK A511/
- kolem 09,00: začala opět vysílat Čs. televize

22. srpna 1968 - čtvrtek

22.8. - čtvrtek

- krátce po 09,00: pokračuje 26. mimořádná plenární schůze Národního shromáždění /skončila v 10,52/ za účasti 162 poslanců. Schválen dopis parlamentům SSSR, Polska, NDR, Maďarska a Bulharska a protestní prohlášení adresované vládám a parlamentům těchto států
- 09,20: Čs. rozhlas ohlásil výsledek podpisové akce v Gottwaldově na odvolání poslance Indry z funkce. Bylo sebráno nejméně 20 000 podpisů na jeho odvolání
- 09,45: Čs. rozhlas vysílal zprávu, že telefonní ústředna v Praze je okupována
- dopoledne: ze sovětského velvyslanectví přišel na 13. odbor II. správy zástupce náčelníka II. správy StB pplk. Štefan Hubina a prohlásil, že mluvil s novým předsedou dělnicko-rolnické vlády Aloisem Indrou a dostal od něho příkaz "likvidovat ilegální rozhlas a televizi". Dále seznámil přítomné se seznamem členů nové vlády: B.Chňoupek - ministr vnitra, gen. Rytíř - ministr obrany, Vokáč - ministr dopravy, A.Kapek - ministr průmyslu; další členové vlády - Barbírek, Rigo, Hoffmann, Kolder, Pavlovský; V.Bilák - 1. tajemník ÚV KSČ /AK B56/
- 10,15: 94. schůze PÚV KSČ za účasti V.Biláka, D.Koldera, A.Indry, F.Barbírka, E.Rigo, J.Lenárta, O.Švestky, J.Pillera, M.Jakeše, Š.Sádovského, Z.Mlynáře - přizvání gen. Rytíř a O.Pavlovský. Jednání řídí D.Kolder /V.Bilák?/. Bilák požaduje, aby se shromáždění samo vyhlásilo za orgán, který povede vyjednávání na "nejvyšší úrovni". Místo toho přijat návrh požádat Červoněnka o spojení s Brežněvem a tomu

22. srpna 1968 - čtvrtek

22.8. - čtvrtek

- předložit požadavek, aby byli propuštěni zatčení členové vedení a aby další jednání pak vedlo stranické vedení kolektivně. Schůze končí ve 12,20
- 10,30: Čs. rozhlas: náměstek ministra vnitra V.Šalgovič se spojil s okupačními vojsky a vydává příkazy k zatýkání našich občanů
- 10,45: Čs. rozhlas vysílá výzvu Severočeského kraje ke generální stávce dnes na 12,00 hod.
- 11,00: L.Svoboda za přítomnosti gen. Dzúra a L.Kováka hovoří se sovětským velvyslancem Červoněnkem a gen. Pavlovským a žádá o setkání se sovětskými vůdci v Moskvě
- krátce po 11,00: v ČKD - Elektro v Praze-Vysočanech zahájil jednání mimořádný XIV. sjezd KSČ. Přítomno 1 192 řádně zvolených delegátů z 1. 543. Sjezdu se neschla zúčastnit většína slovenských delegátů
- dopoledne: druhé mimořádné zasedání vlády za předsednictví ministryně spotřebního průmyslu Boženy Macháčové. Usnesla: trvat na urychleném odchodu okupačních armád, požadovat oficiální jednání s velitelem okupačních vojsk, žádat propuštění zadržovaných členů vlády, zajistit plynulý chod hospodářství a zřetecování obyvatelstva
- dopoledne: vedení III.správy HS-StB projednává vzniklou situaci a přijímá opatření, aby složky VKR se soustředily na zabraňování provokacím, zneužití zbraní, k zesílení agenturně operativní práce na úseku boje proti nepřátelské rozvědčinnosti. Se závěry jsou seznamováni náčelníci odborů VKR armád a okruhů /AK B127/

22.srpna 1968 - čtvrtek

- 22.8. - čtvrtek
- před 12,00: sešel se HV KSČ na MNO a zaslal mimořádnému sjezdu KSČ poselství, v němž vyslovuje podporu linii ledna a hluboké rozhořčení nad okupací
 - 12,00: v Praze byla zahájena hodinová protestní stávka
 - kolem 12,00: V. Bilak telefonicky hovoří s Červoněnkem o požadavku části vedení KSČ. Červoněnko zve členy skupiny na sov. velvyslanectví a slibuje spojení s Kremlem
 - 12,20: končí zasedání PÚV KSČ. Skupina části vedení odjíždí na sovětské velvyslanectví ve služebních autech ÚV KSČ, Bilak a Indra v transportéru sovět. armády. Ten je zadržěn na Hlávkově mostě demonstrujícími Pražany a trvá delší dobu, než se mu podaří vyprostit
 - 13,00: sovětské jednotky ukončily obsazování budovy ČSAV na Národní třídě
 - 13,00: ČSSR - SSSR: čs. velvyslanec v Moskvě předal náměstkoví ministra zahranič. věcí SSSR Kuzněcovovi nótu, v níž se upozorňuje na "znevažování činnosti čs. ústavních orgánů, protiprávní zadržení některých činitelů a vážné problémy vznikající civilnímu obyvatelstvu". Kuzněcov odmítl tvrzení nóty, odmítl nótu přijmout, bude však o ní informovat vládu /AK K 1260/
 - 13,25: Čs. rozhlas vysílal provolání Národního shromáždění k občanům Československa
 - odpoledne: na sovětském velvyslanectví jednání skupiny části vedení KSČ s Červoněnkem /Barbírek, Bilak, Kolder, Piller, Řígo, Švestka, Indra, Mlynář, Sádovský, Jakeš a přizván Pavlovský/. Vznesen požadavek setkat se se zadržеныmi Dubčekem, Černíkem a Smrkovským. Červoněnko slibuje, že se pokusí o telefonní spojení s Moskvou a s L. Brežněvem /AK D II 28/

22.srpna 1968 - čtvrtek

- 22.8. - čtvrtek
- odpoledne: Zd. Mlynář informuje telefonicky ze sovětského velvyslanectví /koho?/ o průběhu jednání skupiny s Červoněnkem. Informace je předána delegátům 14. sjezdu KSČ, ti ji předávají Čs. rozhlasu
 - odpoledne: v ulicích Prahy probíhají podpisové akce za odchod okupačních vojsk, za propuštění vládních a stranických představitelů, za podporu legálním orgánům státu

22. srpna 1968 - čtvrtek

22.8. - čtvrtek

- odpoledne: sovětské vojska obsadila budovu ČTK v Praze
- 16,00: ministerstvo národní obrany dostává od sovětských vojenských představitelů ujištění, že intervenující jednotky nebudou odzbrojovat čs. armádu
- 16,30: pplk. Kubina ukládá Šašlevi /7/ opatřit seznam objektů spojů v Praze a s plánem města Prahy jej doručit na sovětské velvyslanectví /AK B127/
- 16,40: zahájeno pokračování 26. mimořádné schůze Národního shromáždění
- 17,00: na sovětském velvyslanectví jedná část vedení KSČ, tentokrát bez přítomnosti Červoněnka o složení "dočasné revoluční vlády". Navrženy 2 alternativy: 1/ předsedou vlády L.Svoboda a L.Štrougal jako místopředseda, 1. tajemníkem ČV KSČ J.Lenárt; 2/ předsedou vlády J.Lenárt, 1. tajemníkem ČV KSČ V.Bílek /AK DII 28/
- 18,00: pokračuje 85. mimořádná schůze předsednictva Národního shromáždění. Projednána informace, že prezident republiky nedoporučuje poslat rezoluci OSN. Připravena rezoluce KS pro případ vyhlášení stanného práva, schválen dopis prezidentu republiky a zvolena tříčlenná delegace k jeho předání
- 18,15: skupina vedení KSČ na sovětském velvyslanectví informuje Červoněnka o alternativách, k nimž došla. Červoněnka doporučuje ustavení "prozatímní revoluční dělnické vlády" v čele s L.Svobodou nebo J.Lenártem. Rozhodnuto odjet na Pražský hrad k jednání s L.Svobodou /AKD II 28/

22. srpna 1968 - čtvrtek

22.8. - čtvrtek

- 19,15: depeše KZV čs. velvyslanci v Bělehradě pro ministra zahraničí J.Hájka sděluje, že prezident nesouhlasí s jeho účastí na zasedání Rady bezpečnosti OSN /AK K 1253/
- večer: vláda pokračuje na Pražském hradě ve svém jednání za předsednictví svého místopředsedy L.Štrougala
- 19,15: L.Svoboda přijímá na Pražském hradě část vedení KSČ, která přijela ze sovětského velvyslanectví. Jednání se účastní též Štrougal, Hamouz a Machačková. Piller informuje o dvou alternativách nové vlády. Štrougal rezolutně odmítá cokoli rozhodnout bez přítomnosti O.Černíka. Též Svoboda odmítá a navrhuje jednat se sovětskými představiteli v Moskvě /AK DII 27/
- večer: prezident L.Svoboda vydal rozkaz č. 14 vojákům ČSLA, aby se ani v budoucnu nenechali strhnout k nepředloženým činům
- večer: svolán služebně-politický aktiv příslušníků HS StB. Kůčelník II. správy /kontrarozvědky/ pplk. Zdeněk Formánek zde přečetl Rozkaz náčelníka HS StB. V rozkazu byla odsouzena okupace, prohlášeno, že StB stojí pevně za vedoucími představiteli strany a státu, ztotožňuje se s výzvou PÚV KSČ k lidu ČSSR u s svoláním mimořádného XIV. sjezdu KSČ, vlády a Národního shromáždění. Současně bylo zdůvodněno, že čs. státní bezpečnost plně i nadále se řídí výhradně pokyny čs. ústavních orgánů. Z aktivu vykázán Š.Kubina. Požadováno odvolání Šalgoviče, Riply, Kubiny a dalších, demaskování jejich činnosti před veřejností /AK ST 11 Zeiner/

22. srpna 1968 - čtvrtek

- 22.8. - čtvrtek
- večer: Josef Rípl se sešel s gen. Ševčenkem, plk. Chamazjukem, pplk. Petrovem z intervenčního vojska a sovětským poradcem u StB Jevgenijem Nazarovem. Rozhodli se pověřit Štefana Hubinu, který zůstal jako jediný z bývalého vedení II. správy HS StB ve funkci, aby do 24.8. 13,00 hod. zjistil místo pobytu ministra J.Pavla. Při pokusu o toto zjištění předseda CÚV KSČ Šárik požádal Š.Hubinu, aby opustil budovu HS StB /AK B58/
 - asi 21,30: skončilo jednání XIV. sjezdu KSČ. Sjezd projednal: 1/ úvodní politické prohlášení, 2/ výzvu ke komunistickým a dělnickým stranám celého světa, 3/ zrušil mandát dosavadního ÚV a ÚKRSK, 4/ zvolil nový ÚV /144 členů/ a ÚKRSK /37 členů/, 5/ přijal prohlášení k slovenskému národu, 6/ schválil dopis A.Dubčekovi, 7/ vzhledem k mimořádným podmínkám nemohl sjezd projednat celý stanovený program a proto se prohlásil za permanentní. Sjezd odmítl porušení suverenity ČSSR a žádal okamžité stažení cizích vojsk
 - asi 22,00: F.Vodslcň zahájil zasedání nově zvoleného ÚV a ÚKRSK KSČ. Zasedání zvolilo nové předsednictvo: A.Dubček, J.Smrkovský, O.Černík, J.Špaček, F.Kriegel, B.Šimon, Č.Císař, O.Šik, V.Šilhán, V.Slavík, L.Hrdinová, V.Matějčík, B.Kabrna, Z.Hejzlar, J.Litera, E.Goldstücker, B.Vojáček, M.Hübl, Z.Koc, V.Šimeček, G.Husák, J.Zrak, A.Řažký, Š. Sádovský, P.Colotka, J.Turček, V.Pavlenda, A.Zamek. Prvním tajemníkem zvolen jednomyslně A.Dubček, V.Šilhán pověřen řízením předsednictva po dobu nepřítomnosti A.Dubčeka. Přijata politická a organizační opatření k řešení situace v zemi. Plénum vyzvalo nižší stranické orgány, aby se řídily výhradně pokyny tohoto ÚV a jeho předsednictva
 - před 23,00: L.Svoboda jedná na Pražském hradě s Červoněnkem za přítomnosti Biláka, Pillera, Hamcuze a Machačové. Červo-

22. srpna 1968 - čtvrtek

- 22.8. - čtvrtek
- němkovi sděleno, že není možné přijmout ani 1. ani 2. alternativu nové vlády bez toho, že by se na svá místa vrátili Dubček a Černík. Svoboda vyslovuje přání jednat v Moskvě se sovětskými představiteli /AK D II 27/
 - před 24,00: L.Svoboda hovoří se Zd. Klynářem. Říká mu, že pojedě do Moskvy, aby dosáhl Dubčekova návratu a dodává, že Dubček potom podá demisi a všechno bude v pořádku /Klynář: Mráz, 217 /
 - prezident ČSSR kategoricky žádá velvyslance pěti zemí o "skončení okupace, odchod vojsk a propuštění internovaných státních a politických představitelů. Mimo jakoukoli pochybnost se ukázalo, že k ozbrojené intervenci v žádném případě nedošlo na pozvání kterékoliv ústavního činitele" /AK K 1255/
 - Makurov /gen.Trofimov/ posílá do Moskvy hlášení o politickém nezdaru intervence a navrhuje zahájit jednání s Dubčekem a Černíkem /AK Z/P 6/
 - předsednictvo HV KSČ MV a aparát přesídlily do objektu HS-VB na Ferětjně /AK B127/
 - kpt. Vaníček, redaktor časopisu BEZPEČNOST, dává k dispozici pracovníku HV KSČ MV fotografii plk. Chalčeviče /AK B127/
 - u Kriminálního ústavu HS VB jsou na požádání pracovníka HV KSČ MV vyhotoveny čtyři reprodukce fotografií plk. Klímy a pět pplk. Molnára. Jsou zhotoveny podle předložených štítků občanského průkazu /AK B127/

22.srpna 1968 - čtvrtek

22.8. - čtvrtek

- plk. Bokr je pozván na ÚV KSČ k J.Lenártovi, aby zpracoval návrh k zajištění vysílání rozhlasu a televize pro potřeby vedoucích stranických a státních orgánů /AK B127/
- je vydán a rozšiřován leták podepsaný "Skupina příslušníků HS-StB, v němž jsou z nezákonné činnosti obviněni plk.Šal-govič, pplk. Rípl, pplk.Kožuch, pplk. Hubina, plk. Klíma, pplk.Špelina a pplk. Beran. Obsahuje rovněž upozornění na osobní auta poznávacích značek AE 4001 a ALA 7119, jejichž osádky mají zatýkat občany a funkcionáře /AK B 127/
- náčelník vojenské kontrarozvědky gen.Stavinoha svolává poradu náčelníků III. správy KV, souhlasících s vojenskou okupací Československa /Maďary: Přeměna, 19/
- u útvaru Sboru nepravné výchovy v Příbrami dochází k rozsáhlému pokusu o útěk vězňů, k ničení zařízení a závodu /AK B127/
- Jiří Hájek přijíždí do Vídně z Bělehradu. Od svého náměstka Pleskota dostává telegram, který mu oznamuje, že prezident je proti tomu, aby se Hájek zúčastnil zasedání Rady bezpečnosti. Hájek odpovídá, že to chápe pouze jako sdělení osobního názoru, nikoli jako oficiální instrukci /AK L 1586, Hájek/
- vojenský velitel města Prahy a Středočeského kraje gen.por.I. Veličko vydal rozkaz vyhlašující zákaz rozšiřovat plakáty, zákaz shromažďování a zákaz vycházet v nočních hodinách. Všechny budovy sekretariátů obvodních výborů KSČ v Praze jsou už obsazeny
- vydáno "Prohlášení ÚRO vládám SSSR, NDR, MLR, PLR a BLR", v němž se upozorňuje na "protiprávnost okupace ČSSR" a na

22. srpna 1968 - čtvrtek

22.8. - čtvrtek

- nepřijatelnou politickou situací, kterou vstup vojsk vytvořil. ÚRO vydává rovněž výzvu základním organizacím ROH k podpoře stanoviska vlády k ustanovování stávkových výborů, ochraňujících zájmy a připravených zahájit generální stávkou za propuštění zadržovaných členů vlády a KSČ
- studio Čs. rozhlasu v Liberci vysílá výzvu Václava Havla ke spisovatelům a kulturním pracovníkům celého světa, aby organizovali protestní podpisové akce proti okupaci Československa
- SSSR: moskevská PRAVDA uveřejnila zásadní článek "Obrana socialismu nejvyšší internacionální povinností". Agentura APN vydává článek v českém překladu jako brožuru, kterou v následujících dnech rozšiřují po Praze sovětské vojáky
- JUGOSLÁVIE: členové vlády, kteří jsou na dovolené v Jugoslávii /O.Šik, J.Hájek, F.Vlasák a Š.Gašparík/, vydávají prohlášení odsuzující intervenci a vstupují do jednání s jugoslávskými představiteli. 25.8. se k prohlášení připojil Karel Löbl
- JUGOSLÁVIE: vláda ve vydaném prohlášení odsoudila intervenci pěti v Československu jako nejhrubší porušení suverenity a územní integrity nezávislé země a jako přímé popření všeobecně uznávaných zásad mezinárodního práva a Charty OSN. Týž den prohlášení předáno velvyslancům SSSR, NDR, Polska a Maďarska. Velvyslanec Bulharska odmítl prohlášení přijmout
- NDR: informace čs. ZÚ: před budovou čs. kulturního střediska v Berlíně rozhodil neznámý člověk několik ručně psaných letáků se stručnou výzvou na podporu ČSSR

22.srpna 1968 - čtvrtek

- 22.8. - čtvrtek
- POLSKO: TRYBUNA LUDU v článku "Výzva skupiny členů ÚV KSČ, vlády a NS, kteří se obrátili o pomoc k vládám a komunistickým stranám bratrských zemí" uveřejňuje plný text tzv. zvaného dopisu
 - ALBÁNIE: list ZERI I POPULLIT uveřejnil článek "Oddíly sovětských revizionistů se dopustily agrese proti Československu a obsadily celou zemi". Článek vytyká "Dubčekové zrádcovské revizionistické skupině", že nevyzvala čs. lid k odporu proti okupačním vojskům
 - KILDR: orgán ÚV Korejské strany práce NO-DONG SINKON uveřejnil článek "O situaci v Československu v poslední době". /uveřejněn též v THE PEOPLES KOREA, 28.8/. Podle listu "v důsledku kontrarevoluční činnosti Dubčeka a jeho příznivců, kteří odhodili diktaturu proletariátu, v ČSSR počali zvedat hlavu a bez nejmenšího odporu řídit kontrarevoluční organizace reakcionářů všeho druhu, snažící se obnovit staré zřízení". 21.8. vstoupila do ČSSR vojska pěti, "aby uhájila socialistické vymoženosti a zajistila bezpečnost socialistických zemí v Evropě"
 - FRANCIE - ITÁLIE: v Paříži se setkali generální tajemník Italské KS Luigi Longo a generální tajemník FKS Waldeck Rochet. Oba vyslovili nesouhlas s akcí pěti proti Československu
 - OSN: generální tajemník OSN U Thant odvolává ohlášenou návštěvu v ČSSR
 - OSN: zástupci Brazílie, Dánska, Francie, Kanaďa, Paraguaye,

22.8. - čtvrtek

22. srpna 1968 - čtvrtek
23. srpna 1968 - pátek

- Senegal, USA a V. Británie předložili v Radě bezpečnosti návrh rezoluce, v níž je odsouzena vojenská intervence vojsk Varšavské smlouvy v Československu jako porušení Charty OSN
- 23.8. - pátek
- 03,00: pplk. Hubina ukládá náčelníkům odborů po ekonomické linii navázat kontakty s důležitými průmyslovými podniky a centrálními úřady s tím, aby byl potřebný přehled o vývoji situace /AK B127/
- 03,30: pplk. Jankrle, pplk. Formánek a mj. Pešek jsou zadrženi sovětskými orgány a převezeni do internace v budově MV na Letné /AK B127/
- 08,00: zasedání předsednictva Národního shromáždění: projednalo zprávu o situaci v zemi, dále dopis NS prezidentu Svobodovi, svolání k pracovníkům hromadných sdělovacích prostředků a zároveň k pracovníkům na úsecích protravinářského průmyslu a v zásobování, svolání k pracovníkům ve zdravotnictví, dopravě, energetice a službách. Vyslechlo zprávu delegace NS o jednání s prezidentem republiky a rozhodlo ustavit pracovní skupinu pro přípravu dopisu České národní radě
- 08,45: Čs. rozhlas vysílá projev prezidenta Svobody, který oznamuje svoji cestu do Moskvy
- 09,00: pplk. Ripl ukládá pplk. Hubinovi zorganizovat skupinu příslušníků StB a zjistit místo vysílání Čs. rozhlasu. Výjezd skupiny je později zrušen /AK B127/

23. srpna 1968 - pátek

- 23.8. - pátek
- 09,30: pplk. Rippl vydává pokyn pplk. Špálovi, zástupci náčelníka IV. správy HS-StB, k sledování bufetu "Bistro" v pasáži Černá růže a zjistit osoby, předávající zprávy pro Čs. rozhlas a ČTK. Vedení IV. správy tento pokyn nerealizovalo /AK B 127/
 - dopoledne: prezident L. Svoboda odletěl do Moskvy. Doprovázejí ho členové vlády K. Lzúr a B. Kučera, dále jeho zeť M. Klusák a přednosta KPR L. Novák. Dále odcestovali J. Piller, A. Indra, V. Bilák. Před odletem Svoboda prohlásil v Čs. rozhlasu, že odolal nátlaku, že věří v úspěch jednání a že nepředsal návrhy na novou vládu. Při mezipřistání v Bratislavě se ke skupině připojuje G. Husák
 - dopoledne: ČSAV vydává "Provdání k vědcům celého světa"
 - dopoledne: sovětské jednotky obsadily Hlavní správu VB v Bartolomějské ulici
 - 11,00: sovětské jednotky obsadily Karolinum
 - asi 11,00: N. Podgorný volá telefonicky A. Dubčeka do jeho dočasného vězení někde na Ukrajině /Užhorod?/ a říká mu, že je třeba se domluvit. Krátce nato je Dubček převezen letadlem do Moskvy /AK L 831 Dubček/
 - 12,00-13,00: v celé republice proběhla na výzvu XIV. sjezdu KSČ od 12 do 13 hodin protestní generální stávka
 - 12,20: Čs. rozhlas vysílá výzvu k železničářům, aby zastavili vlak č. 5579, který stojí v České Třebové a veze rušící a zaměřovací přístroje

23. srpna 1968 - pátek

- 23.8. - pátek
- 12,30: Věnek Šilhár, dočasný zástupce A. Dubčeka, přednesl v Čs. rozhlasu Praha stanovisko předsednictva ÚV KSČ k současné situaci v Československu i ve straně
 - po 13,00: Blanská schůze ZO KSČ Vojenského historického ústavu vyloučila ze svého kolektivu gen.plk. O. Pytlíře pro kolaborantsví
 - 13,30: v síti PVCS zachycen rozkaz velitele intervenčních vojsk gen. Pavlovského: nedobrovořit jednotky čs. armády; nerozmišřovat sovětská vojska v kasárnách ČSA; hlavní síly rozmisťovat mimo hranice obcí; nešádat u posádek ČSA dodávaní PHM, potraviny; zásobování provádět z vlastních zdrojů
 - odpoledne - Moskva: A. Dubček po přiletu do Moskvy se setkává ke krátkému rozhovoru s Brežněvem, Kosyginem, Podgorným a Suslovem. Ti mu sdělují, že by se měl uskutečnit rozhovor se členy předsednictva ÚV KSČ. Dubček odmítá s tím, že nezná situaci v Československu /AK L 831 Dubček/
 - 14,45 - Moskva: letadlo s prezidentem L. Svobodou a doprovodem přistálo na letišti Vnukovo. Slavnostní uvítání za přítomnosti Brežněva, Kosygina a Podgorného. Následuje slavnostní jízda v otevřeném autě ulicemi Moskvy do Kremlu /účaj ve středoevropském čase/
 - 15,30: MIV rozesílá depeše všem čs. velvyslanectvím s úplným textem prohlášení XIV. sjezdu KSČ /AK K 1254/
 - 17,25: Čs. rozhlas vysílá zprávu, že v Praze se očekává zatýkáni. Vyzývá proto občany, aby zamalovávali a strhávali názvy ulic a čísla domů, zamalovávali vizitky u bytů a

23. srpna 1968 - pátek

23.8. - pátek

přemalovávali orientační tabule a ukazatele na ulicích a obcích v celé zemi

- PÚV KSČ zprostito Oldřicha Švestku funkce šéfredaktora RUDÉHO PRÁVA a na jeho místo jmenovalo Jiřího Sekeru. Zástupci šéfredaktora se stali Emil Šíp a Zdislav Šulc. Dále rozhodlo převzít dosavadní svobodný vysílač Městského výboru KSČ jako orgán ÚV KSČ
- Jiří Hájek odlétá z Vídně do New Yorku
- tisk zveřejňuje informaci o průběhu jednání PÚV KSČ z 20. na 21. 8.68 od E. Havlíčka
- pražské Lidové milice zaslaly dopis A. Dubčekovi, v němž sdělují, že se řídí pokyny předsednictva ÚV pro ozbrojené síly a rezolucí přijatou na celostátním aktivu LM 19.6.68 a že stojí za nově zvoleným ÚV KSČ
- Národní shromáždění vydalo prohlášení, v němž oceňuje činnost rozhlasových a televizních pracovníků, redaktorů tisku a pracovníků polygrafie
- pplk. Rípl je dotazován ministrem vnitra J. Pavlem, co je pravdy na tom, že dává zatýkat lidi. Rípl podobné obvinění odmítá /AK B127/
- VI. správa MV zapůjčuje na požádání státních orgánů dvě radiostanice "JUPITER" s vyjmutými krystaly Z. Vokrouhlickému, předsedovi ÚV ČSM, který se zavazuje, že radiostanice budou použity jen pro potřebu legálních stranických a státních orgánů /AK B127/

23. srpna 1968 - pátek

23.8. - pátek

- u útvaru Sboru nápravné výchovy Leopoldov je zabráněno pokusu 30ti vězňů o útek /AK B127/
- na III. správu MV /Vojenská kontrarozvědka/ se dostavil styčný orgán KGB a požádal gen. Stavinohu, aby odjel na jednání s gen. Fedorčukem, náčelníkem III. správy KGB. Obsah porady není znám /Madry: Přezněna, 19/
- gen. I. G. Pavlovskij opouští Prahu a zřizuje hlavní velitelství okupačních vojsk v Milovicích
- v Praze se sešlo předsednictvo Svazu českých novinářů, rozšířené o představitele deníků, se zástupci tvůrčích svazů a přijalo usnesení, v němž vyslovují podporu Svobodovi, Dubčekovi, Smrkovskému, Černíkovi a Krieglovi, staví se za nový ÚV KSČ, zvolený na mimořádném XIV. sjezdu. Dále projednali podmínky pro vydávání svobodných novin a informací
- ALBÁNIE: albánský tisk uveřejňuje společné prohlášení ÚV Albánské strany práce a rady ministrů ALR s odsouzením agrese proti ČSSR a čs. lidu. V prohlášení odsouzeno též "revizionistické zrádné vedení" s A. Dubčekem, že zastrašené silou agresorů kapitulovalo nejhanebnějším způsobem
- ČÍNA: - ministerský předseda Čou-En-lai pronesl při recepci rumunského velvyslance projev s ostrým odsouzením "vojenského obsazení ČSSR sovětskou revizionistickou klikou"
- FRANCIE: vláda ve svém prohlášení požaduje okamžitý odchod sovětských vojsk a jejich spojenců z Československa
- JUGOSLÁVIE: ÚV Svazu komunistů Jugoslávie odsoudil inter-

23.srpna 1968 - pátek

- 23.8. - pátek
venci v Československu a argumenty používané na její spravedlnění označil jako "nepřijatelné". Okupace ČSSR nebyla nehodným omylem, ale důsledkem trvajících snah řešit protiklady a konflikty v socialismu použitím násilí
- KILDR: orgán ÚV Korejské strany práce NO DONG SINMUN uveřejnil článek "Historické poučení z událostí v Československu". Spolu s článkem v témže listě z 22.8. jediné materiály, které byly v korejském tisku zveřejněny o situaci v ČSSR
 - KUBA: Fidel Castro pronesl v kubánské televizi obsáhlý projev k událostem v Československu, v němž označil vojenský zásah za nevyhnutelný, protože neexistovala jiná možnost jak zabránit, aby se ČSSR nestalo obětí kontrarevoluce
 - MAĎARSKO: uzavřené společné zasedání ÚV MSDS a vlády. J.Kádár informuje o jednání v Jaltě, v Moskvě dne 18.8. a o vývoji v ČSSR po vstupu vojsk pěti. Podle informace čs. ZÚ v Budapešti došlo na zasedání k vážné polarizaci stanovisek. Po zasedání prý Kádár zdrcen přiznal, že na nátlak Brežněva udělal vážnou chybu /AK Z/M 19, K465/
 - NDR: 8. zasedání ÚV SED. Hlavní referát W.Ulbricht. Jednomyslně schválilo "pomoc" poskytnutou Československu pěti zeměmi Varšavské smlouvy
 - RUMUNSKO: do Bukurešti přiletěli z Bělehradu Ota Šik a František Vlasák. Byli přijati Nicolae Ceaușeskem, předsedou vlády I.G. Măgurarem a Paulem Niculeskem - Kizilem, členem předsednictva ÚV RKS. Setkání se zúčastnil Karel Kurka, čs. velvyslanec v Bukurešti

23.srpna 1968 - pátek

- 23.8. - pátek
- RUMUNSKO: rumunský velvyslanec ve Vídni předal předsedovi KS Rakouska Franzu Kuhrimu návrh Rumunské KS, aby se v Praze sešli vedoucí činitelé evropských komunistických stran. Rumunský návrh byl předán všem komunistickým stranám v Evropě
 - SSSR: Jevgenij Jevtušenko píše v Kocktěbelu na Krymu báseň "Tanky se valí Prahou"
 - SSSR: 88 moskevských spisovatelů /jména neuvedena/ posílá čs. spisovatelům dopis solidarity. "Odpusťte nám a odpusťte Rusku, věřte, že cno není vinno tím, že vy dnes pláčete"
 - V. BRITÁNIE: ministr zahraničí M. Stewart odvolal v důsledku událostí v ČSSR své plánované návštěvy v Maďarsku a Bulharsku
 - OSN: Rada bezpečnosti hlasuje o návrhu rezoluce odsuzující vojenskou intervenci v Československu. Pro její přijetí se vyslovilo 10 hlasů, proti 2 /SSSR a Maďarsko/ při třech abstencích /Alžírsko, Indie, Pakistán/. Poté sovětský delegát J. Malik rezoluci vetoval. Týž den podávají delegáti Brazílie, Dánska, Francie, Kanady, Paraguaye, Sanegalu, USA a V. Británie návrh nové rezoluce, která žádá generálního tajemníka CSN, aby poslal do Prahy zvláštního emisara, jenž by prosazoval propuštění a zajištění osobní bezpečnosti zatčených čs. představitelů
- 23.8. pátek - 26.8. pondělí
- čs. - sovětské jednání v Moskvě. Za ČSSR L.Svoboda, A.Dubček, J.Sarkovský, O.Černík, V.Bilák, F.Barbárek, J.Piller, E.Rigo, J.Špaček, O.Švestka, M.Jakeš, J. Lenárt, B.Šimon,

23.srpna 1968 - pátek
24.srpna 1968 - sobota
23.8.pátek - 26.8.pondělí
G.Husák, A.Indra, Z.Mlynář, M.Dzúr, B.Kučera, V.Koucký. Za SSSR L.I.Brežněv, A.N.Kosygin, N.V.Podgornyj, G.I.Voronov, A.P.Kirilenko, D.S.Poljanskij, P.E.Šelest, K.F.Katušev, B. N. Ponomarjov, A.A. Grečko, A.A.Gromyko. Přijat tzv. Moskevský protokol a společné komuniké. Dokument odmítl podepsat Kriegel. Ten se jednání nezúčastnil, byl přivezen pouze k podpisovému aktu

24.8. - sobota

- vláda odvolala V.Šalgoviče z funkce náměstka ministra vnitra a prohlásila všechny jeho rozkazy a jím provedená opatření po 20. srpnu za neplatné
- rozkazem ministra vnitra byli zbaveni funkcí a výkonu služby náčelníka StB Pražského kraje pplk.Boh.Molnár, zástupce náčelníka II.správy HS StB Josef Ripl a náčelníka VII. odboru Albín Kožuch. Pavel oznamuje, že se ujímá pří-
mého řízení StB. Ukládá řádně jmenovaným vedoucím funkcionářům I.správy, aby se neprodleně ujali svých funkcí. Náčelníkům HS StB ukládá, aby u těch příslušníků StB, kteří se dopustili trestné činnosti v souvislosti se vstupem vojsk, požádali příslušnou vojenskou prokuraturu o zahájení trestného stíhání. Ukládá všem příslušníkům SNB a pracovníkům všech složek MV, aby vedle plnění svých úkolů pomáhali všemi prostředky legálními orgánům zajišťovat zvládnutí úkolů v mimořádné situaci /AK B127/
- předsednictvo ÚV KSČ vydalo prohlášení adresované všem členům a funkcionářům KSČ "Co dnes musí dělat komunisté"
- PÚV KSČ jmenovalo svým vedoucím sekretariátu Martina Vaculíka

24.srpna 1968 - sobota

- 24.8. - sobota
- zasedalo předsednictvo MV KSČ. Schůzi řídil J.Litera. Projednána současná situace v Praze a vyslechnuta zpráva o dosavadní činnosti nově zvoleného předsednictva ÚV KSČ. Přijata nezbytná politická a organizační opatření v duchu závěrů XIV. mimořádného sjezdu. Během zasedání byla vyslána delegace na sovětské velvyslanectví se žádostí, aby byl propuštěn vedoucí tajemník MV KSČ B.Šimon
 - ČNR projednala dosavadní výsledky jednání NS a plně se k nim připojila
 - předsednictvo ÚRO zasílá dopis předsedovi sovětských odborů Čeljepinovi. Poukazuje se v něm na nedozírné následky vstupu vojsk.pro mezinárodní dělnické hnutí a žádá: "Nedopusíte, aby armáda - někdejší osvoboditelka - se stala armádou potlačující spravedlivé tužby lidu po svobodě. Žádejte okamžitý odchod vojsk"
 - vydáno "Frovolání předsednictva ÚRO ke všem pracujícím", v němž oceněna rozvážnost a klid občanů a poděkování pracujícím, kteří zabezpečovali nejjzákladnější potřeby občanů
 - pplk. Alexandr Veličko vrací na vojenskou správu v Praze 8 na protest proti okupaci ČSSR sovětskými vojsky všechna svá vojenská válečná vyznamenání
 - při pokusu o útěk do NDR je zadržán v Děčíně /?/ plk. Klíza i s rodinou. Podařilo se mu uprchnout a poté se zdržoval několik týdnů v NDR /AK B127; ST11 Zeiner uvádí datum 25.8./
 - po 08,00: u Kostomlat pod Milešovkou havaroval sovětský

24. srpna 1968 - sobota

24.8. - sobota

vrtulník MI - 4. Tříčlenná posádka se zachránila, zahynuli dva největší novináři K. Nepomňaščíj a A. Zvorikin.

- MOSKVA - 10,00-11,45: první schůzka vedoucích představitelů Bulharska, Maďarska, NDR, Polska a SSSR: Brežněv informuje o dosavadním průběhu jednání s čs. představiteli /AK Z/P 4/

- MOSKVA:- 12,00: zahájeny další rozhovory sovětského vedení s L. Svobodou /AK Z/P 4/

- před 24,00: vláda obdržela poselství L. Svobody z Moskvy, který sděluje, že jednání se sovětskými představiteli pokračují a že se jich zúčastňuje již Dubček, Černík a Smrkovský. Vyzývá a prosí občany o zachování klidu, rozvahy a důvěry

- FRANCIE: v Paříži hodinový rozhovor čs. velvyslance Pitkarta s W. Rochetem, generálním tajemníkem ÚV Francouzské KS. Ten ujistil jednoznačnou podporou francouzských komunistů a rozhodnutím okamžitě začít jednat pro svolání konference komunistických stran /AK K 459/

- JAPONSKO: ÚV KS Japonska vydalo prohlášení "O závažné situaci v Československu", podle něhož "ilegální okupace" má velmi těžký vliv na jednotu mezinárodního komunistického hnutí, socialistického tábora a demokratických protimperialistických sil"

- JUGOSLÁVIE - RUMUNSKO: Nicolae Ceausescu a Josip Broz - Tito se setkali k důvěrným rozhovorům ve městě Vršac na rumunsko-jugoslávských hranicích

24. srpna 1968 - sobota

24.8. - sobota

- MAĎARSKO: maďarský velvyslanec v NDR Andrés Tópa rezignuje na svou funkci na protest proti okupaci Československa vojsky Varšavské smlouvy a účasti Maďarska na ní /LISTY 1988/6/

- MEXIKO: KS Mexika odsoudila zásah v ČSSR jako "poškození věci komunismu ve světě a zhoršení existujících otázek našeho hnutí" a vyzvala k okamžitému stažení vojenských sil z čs. území

- NSR: vicekancléř Willy Brandt, předseda odborů DGB Rosenberg a profesor Eschenburg vyzvali k finanční sbírce na podporu čs. obyvatelstva

- SSSR: moskevská PRAVDA uveřejňuje prohlášení rad ministrů BLR, KLR, NDR, Polska a SSSR k československým občanům, podle něhož vojenský zásah v Československu byl proveden na oficiální žádost. Prohlášení uveřejnily též ústřední deníky v ostatních zemích pětky

- SSSR: TASS označila mimořádný XIV. sjezd za skupinu pravičeckých elementů, které jednaly zcela v rozporu se stanovami strany

- V. BRITÁNIE: deník MORNING STAR, orgán KS VB: "Intervence nemůže být oprávněna ani z legálních hledisek, ani na základě socialistických principů. Intervence proti vůli čs. vlády byla tragickou chybou a pokusy o setrvání v přehlížení požadavků vlády a čs. komunistů budou ještě tragičtější"

- OSN: zasedání Rady bezpečnosti. Sovětský delegát žádá, aby se jednání o situaci v Československu zúčastnila dele-

24.8. - sobota
24. srpna 1968 - sobota
25. srpna 1968 - neděle

gace NDR. To je 9 proti 2 při 4 obstencích odmítnuto. Čs. ministr zahraničí J.Hájek ve svém vystoupení prohlásil, že čs. vláda ani jiné ústavní orgány se neobrátily na státy Varšavské smlouvy se žádostí o vojenskou pomoc a že vláda hodnotí obsazení země jako neoprávněný násilný akt. J.Malik čte prohlášení rad ministrů pěti socialistických zemí. Krátce po svém vystoupení dostává J.Hájek z Moskvy telegram s příkazem, aby požádal Radu bezpečnosti o stažení čs. otázky z programu. Cznamuje to U Thantovi a předsedovi RB. Nato RB přerušuje jednání

24.8.sobota - 25.8.neděle

- v Moskvě setkání stranických a vládních delegací Bulharska /T.Živkov, B.Velčev/, Mačarska /J.Kádár, J.Fock, Z.Komoczin/, NDR /W.Ulbricht, W.Stoph, E.Honecker/, Polska /W.Gomulka, J.Cyrankiewicz, Z.Kliszko/ a SSSR /L.I.Erežněv, N.V.Podgornyj, A.N.Kosygin/

25.8. - neděle

- 02,20: L.Štrougal informuje prezidenta Svobodu do Moskvy o vývoji situace v Československu /AK K 1263/
- 07,35: zahájeno pokračování 85. mimořádné schůze předsednictva Národního shromáždění /přerušeno v 08,12/. Z programu: projednán návrh dopisu delegací do Moskvy a ustavena delegace k projednání dopisu v předsednictvu ÚV KSČ a ve vládě; podmínky pro práci vlády - nedodržení slibu gen. Pavlovského
- ráno: zasedání vlády ČSSR. Projednána zpráva náměstka ministra zahraničí o chlusu vývoje v ČSSR v zahraničí. Konstatováno, že dosud nebyl dodržen slib daný sovětským velite-

25. srpna 1968 - neděle
25.8. - neděle

lem prezidentu ČSSR o uvolnění vládních objektů a uložení normální práce vlády. Naopak, v noci z 24. na 25. srpna došlo k násilnému vniknutí cizích vojsk do dosud neobsazených budov ministerstev a centrálních úřadů. Vláda uložila MZV, aby protestovalo u velvyslanců SSSR, PLR, NDR, MLR a BLR proti chování vojsk jejich země /AK K 1265/

- MOSKVA - kolem 09,00: na letišti Vnukovo přistává sovětské vojenské letadlo z Prahy, kterým přicestovali na čs.-sovětská jednání O.Švestka, J.Lenárt, M.Jakeš, F.Barbírek, E.Rigo, Z.Mlynář. Dopoledne se připojují ke skupině L.Svobody, které je v Moskvě od 23.8.

- dopoledne: sovětské jednotky zabavily zbraně jednotce Lidových milicí na VŠP ÚV KSČ v Praze

- 12,00: odeslána depeše prezidentovi ČSSR do Moskvy, podepsání za předsednictvo Národního shromáždění Josef Valo, za PÚV KSČ V.Šilhán, za vládu ČSSR L.Štrougal /AK K 1264/

- MOSKVA - 17,00-18,30: druhá schůze představitelů varšavské pětky /bez L.I.Erežněva/. A.Kosygin předkládá sovětské znění moskevského protokolu /AK Z/P 4/

- podvečer: V.Šilhán, Z.Hejzlar a D.Havlíček pořádají v Lucerně za ÚV KSČ tiskovou konferenci

- 19,15: Čs. rozhlas vysílá rozhovor s ministrem vnitra J.Pavlem

- kolem 20,00: střelbou ze samopalů a kulometů z kolony sovětských obrněných vozidel, projíždějících Prostějovem,

25. srpna 1968 - neděle

25.8. - neděle

byli tři lidé zabití a 9 poraněno. Zavražděni byli Ladislav Lang /70 let/, Josef Boháč /22 let/, Marta Říková /27 let/

- 21,45: vláda obdržela z Moskvy vzkaz od Svobody, Dubčeka, Černíka, Šmrkovského, že jednání pokračují
- 21,45: v Praze jednotkou sovětských vojsk stříleno na vozy ministrů, vracejících se ze zasedání vlády. Jeden z vojáků obvinil posádku vozu ministra Řeháka, že po nich střílela /AK K 1269/
- 22,30: vysílač TV Krašov v západních Čechách byl demolován okupačními jednotkami, jeho 17 pracovníků bylo zajištěno. Škoda asi 75 mil Kčs. /AK ST 11, Zeiner/
- v Bratislavě zasedání ÚV KSS, rozšířené o delegáty mimořádného sjezdu KSS. Jednomyslně přijalo prohlášení odsuzující vstup vojsk Varšavské smlouvy do ČSSR a žádá jejich okamžitý odchod, přihlásilo se k výsledkům mimořádného XIV. sjezdu KSČ. Rozhodlo svolat mimořádný sjezd KSS a vyslovilo přání co nejrychlejšího návratu čs. delegace z Moskvy. Zaslalo pozdravy A. Dubčekovi a L. Svobodovi do Moskvy. Současně byl schválen návrh dopisu ÚV KSS ústředním výborům komunistických stran varšavské pětky
- sovětské vojáky dělají prohlídky v budovách dosud neobsazených ministerstev a centrálních úřadů. Některým jednotkám LK jsou zabavovány zbraně
- plk. Šebor nařizuje přesun štábu VII. správy MV na náhradní pracoviště na základě zprávy, že objekt má být obsazen sovětskými vojsky /AK B127/

25. srpna 1968 - neděle

25.8. - neděle

sovětskými vojsky je obsazen objekt VII. správy MV v Ruzyni. Pracovníci jsou internováni v souvislosti s výrobou tiskovin pro deník SVĚTOVA /AK B127/

- na pokyn ministra vnitra J. Pavla vypracována zpráva o vývoji situace na KV při intervenci. Ve zprávě, předložené 28.8. 68 vládě a Národnímu shromáždění, se mj. konstatuje, že okupace ČSSR vojsky pěti zemí Varšavské smlouvy byla připravována po dobu několika týdnů velmi intenzivně; v ČSSR byla legálně i nelegálně několik týdnů před okupací skupina vedoucích pracovníků sovětské a východoněmecké rozvědky; některými tývalými vedoucími pracovníky MV byl udržován pravidelný kontakt se sovětskými poradci a sovětským velvyslanectvím; pod rúškou turistů byl do ČSSR přesunut celý štáb pracovníků sovětské kontrarozvědky; 20.8. byly uvedeny do pohotovosti V. Šalgevičem skupiny pracovníků StB, které zajišťovaly přistání na letišti, obsazení rozhlasu, ČST a internaci vedoucích funkcionářů /AK ST 11, Zeiner/
- do funkce nastoupil jako náčelník II. správy StB Vítězslav Hlaváček. Ečloturkin, Nazarov a další poradci a sovětské důstojníci naléhají, aby StB zajistila zákroky proti legálním tiskárnám a redakcím. Hlaváček sondován, zda respektuje ministra Pavla nebo je ochoten se podvolit sovětskému velení /AK ST 11, Zeiner/
- dopis, podepsaný "Řadoví pracovníci HS StB", adresovaný ministru vnitra J. Pavlovi je vyjádřením odporu proti okupaci a snahy udržet občanskou jednotu ve spojení bezpečnosti s lidem /AK ST 11, Zeiner/